

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Wskazania wicepremiera Kwiatkowskiego

„Wiele zwycięstw lub klęsk gospodarczych Polski w latach najbliższych zależy będzie od postawy, jaką zajmie społeczeństwo polskie w dziele wewnętrznego politycznej konsolidacji”. Tymi słowami nawiązując do znanego przemówienia Marszałka Rydza Śmigłego sprzed dwóch lat o konieczności konsolidacji z punktu widzenia zadań obrony Państwa i polityki zagranicznej, rozpoczął swą znakomitą mowę w Katowicach wicepremier Eugeniusz Kwiatkowski, w której poruszył najistotniejsze zagadnienia Polski współczesnej.

Mowa wicepremiera Kwiatkowskiego go podyktowana została troską odpowiedzialnego męża stanu o losy Państwa i narodu polskiego, który jest tego Państwa twórczym podmiotem i którego konsolidacja jest koniecznością obecnej chwili dziejowej. Ale nie tylko przeświadczenie o konieczności konsolidacji uderza nas w mowie wicepremiera — w słowach jego czuć głęboką wiarę w możliwość jej realizacji i dlatego przemówienie to wywołało taką ożywioną dyskusję polityczną i zapoczątkowało nowy okres w naszym życiu publicznym.

Zdaniem wicepremiera, możliwości takiej konsolidacji zaistnieją wówczas, gdy wszyscy zrozumieją, że „nie wolno nam wciągać losu Państwa, nasze go rozwoju i naszej przynależności politycznej, kulturalnej i gospodarczej do gier i markowanych ruchów, które nie są ugrupowaniami politycznymi, do spraw rozgrywek personalnych, ale przeciwnie z całą powagą, stanowczością, osobistą i rzetelnością, będziemy badali, czy działania nasze, działania Narodu Polskiego w Państwie Polskim zgodnie są z postulatami wydobycia takiej sumy sił, która pozwoli nam stawić zwycięskie czoło wszystkim niebezpieczeństwom grożącym naszemu Państwu, czy to od strony politycznej, czy też gospodarczej. Na nas bowiem, na Polaków w Polsce, spoczywa najwyższa odpowiedzialność za przyszłość Narodu i Państwa”. W słowach tych podkreślił wicepremier Kwiatkowski wyraźnie, że odpowiedzialność za losy Państwa obciąża nie tylko tych którzy rządzą, lecz i tych co są w opozycji, co znowu pociąga za sobą tę konsekwencję, że powinna ona posiadać swe uprawnienia i legalnie wpływać na losy Państwa. Zresztą słusznie podkreśla wicepremier, że podział na opozycję i dawny obóz regimowy z każdym rokiem staje się coraz mniej istotnym, dochodzi bowiem do głosu młode pokolenie, wyrosło już w niepodległej Polsce, które nie zna i nie chce znać dawnych linii podziału, zaznacza bowiem dalej z naciskiem, że „jeżeli tendencja ku zjednoczeniu sił narodu — choćby one formalnie krystalizowały się w różnych ugrupowaniach — wystawiać będziemy jako przeszkodę postulat objęcia zjednoczeniem tylko naszych dawnych przyjaciół politycznych i postulat wyeliminowania naszych dawnych lub dotychczasowych przeciwników, jeżeli obawiać się będziemy zdrowej walki poglądów, to takie żądanie „słodyczy” organizacyjnej utrudni całą akcję niepomniernie. Takie gmach zjednoczenia lub współdziałania rozplynie się przy pierwszej burzy. Właśnie cała wartość tej idei i tego dążenia, polega na tym, że dobro wolnie, bez uciekania się do maski i bielizny totalizmu — wszyscy równomiernie nałożymy na siebie pewne winy, że ograniczymy swój wybujały indywidualizm na rzecz dążeń i celów, które winniśmy jasno zdefiniować i które pragniemy w określonym czasie zrealizować”.

Cele te precyzuje ściśle wicepremier Kwiatkowski. A więc: maksymalna rozbudowa sił obronnych Państwa, szybkie, ujęte w kilkuletni plan uprzemysłowienie Polski, które jedynie może rozwiązać radykalnie nasz problem agrarny, drogą urbanizacji

i skierowania przynajmniej 50 proc. ogółu ludności do miast, wreszcie a może przede wszystkim wspaniałe odrodzenie kultury narodowej, tak bujnie rozkwitającej na początku obecnego stulecia.

Tyle wicepremier Kwiatkowski. Nie dąży on, jak to sam wyraźnie stwierdził w swym komentarzu do mowy katowickiej, udzielonym Redaktorowi Naczelnemu „Gazety Polskiej” do osłabienia autorytetu OZN. „Przeciwnie, przez wzmocnienie tego autorytetu, wiedzy, jego zdaniem, najkrótszą drogą do konsolidacji, przy czym może ona przejawiać się zarówno w formie bezpośredniego zjednoczenia, jak też i porozumienia grupowego dla osiągnięcia określonych ważnych spraw państwowych”.

I tutaj nasuwa się nam pytanie, jaką winna być struktura organizacyjna Obozu Zjedn. Nar. Czy to ma być silnie zdyscyplinowana totalistyczna partia polityczna czy też zjednoczenie różnych ugrupowań do wspólnego celu dążących i w tym swoim dążeniu bezstronnie, a jednolicie kierowanych i koordynowanych. Sądzymy, że o ile odrzucimy totalizm, raczej ta druga forma organizacyjna sprzyja lepszemu konsolidacji i zjednoczeniu. To też wydaje nam się, iż błądzą ci, którzy przy każdym zaostreniu dyscypliny organizacyjnej, nie walczą dalej o tę słuszną, zdaniem naszym, koncepcję Obozu w jego ramach, lecz opuszczają jego szeregi utrudniając tym samym dalszą szerzą już konsolidację. Albowiem nie tylko o twórczy kompromis w szeregach samego Obozu Zjednoczenia Narodowego chodzi, zdaniem naszym, wicepremierowi Kwiatkowskiemu. Chodzi tu również o rozwiązanie problemu daleko trudniejszego, a mianowicie o zawarcie kompromisu w dążeniu do określonych celów państwowych z opozycją, przy czym wicepremier

Kwiatkowski wyraźnie i w kolejności wymienia ludowców, narodowców i ugrupowania robotnicze, przy czym wskazuje na elementy stałe i niezmiennicze nie podlegające dyskusji, oraz takie, które mogłyby być przedmiotem kompromisu. Takimi elementami niezmiennymi są terytorium państwowe, obowiązująca Konstytucja, oczywista mogąca w sposób legalny ulec zmianom, stanowisko Wodza Naczelnego i Wojska, bezwzględna niezależność polityki polskiej, przede wszystkim zagranicznej, troska o młodzież i najszerze warstwy pracownicze, zarówno miejskie jak i wiejskie, wreszcie, lecz nie na ostatku, kultura chrześcijańska, na której winno być oparte całe nasze życie zarówno publiczne jak i prywatne. Oczywiście, że cele zasadnicze, o których była mowa poprzednio, są dla wszystkich bezsporne, nie ma chyba Polaka, któremu by nie drogimi były zarówno rozwój kultury polskiej, jak i obrona Państwa, czy uprzemysłowienie, które ma nas wyprowadzić z nędzy bezrobocia miejskiego i przeludnienia rolniczego. Tu kompromis potrzebny nie jest. Natomiast dojrzeją inne cele państwowe, które mogą być takiego kompromisu przedmiotem. A więc odbudowa prawdziwego samorządu, zarówno gospodarczego jak i terytorialnego w myśl wskazań Konstytucji. Samorząd wprawdzie istnieje dziś formalnie, ale nie zawsze i nie wszędzie posiada istotną swą treść. Rok 1939 przyniesie nam nowe wybory samorządowe. Sądzymy, że przy przeprowadzeniu ich powinien być zawarty pierwszy taki kompromis. Uzgodnienie bowiem i pogłębienie samorządu, to ważny cel państwowy. Na czym polegałby taki kompromis? Na zmianie obowiązującej ordynacji wyborczej? Sądzymy, że nie — ilość bowiem komisarycznej rządzących gmin, zarówno wiejskich jak

zwłaszcza miejskich, jest dla nas wskazaniem, że obowiązująca obecnie ordynacja wyborcza umożliwia wierne oddanie istotnych nastrojów społeczeństwa, w wypadku gdy nie będzie wywierany nacisk zewnętrzny. Kompromis zdaniam naszym mógłby polegać na tym, że rząd zapewniłby swobodę wyborów, zaś opozycja zobowiązałaby się potraktować je rzeczowo. To zn. wysunąć do wyborów nie polityków, dla których prace samorządowe byłyby tylko odskocznią do dalszej ich kariery politycznej, lecz działaczy gospodarczych, dla których prace samorządowe są celem samym w sobie. W ten sposób wybory ujawniłyby istotne nastroje społeczeństwa, zaś skład personalny ciał samorządowych gwarantowałby dalsze normalne funkcjonowanie samorządu, zwłaszcza o ile nowy samorząd byłby respektowany przez władze nadzorcze i w granicach szerszych lub węższych, zależnie od warunków politycznych, uprawnień, absolutnie niekrepujących.

Sądzymy, że tak przeprowadzone wybory samorządowe wprowadziłyby do życia polskiego znaczne odprężenie i pozwoliłyby na dalsze porozumienie dla osiągnięcia nowych celów, które zjawiają się na porządku dziennym życia polskiego w roku 1940. Należy bowiem pamiętać, że w maju tego roku kończy się czterdziestoletni okres tak zasłużonego urzędowania Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Prof. Ignacego Mościckiego, który ze wskazania Wielkiego Marszałka, a z woli Narodu od 1926 roku dźwiga w tak poważnym dla Polski okresie dziejowym brzemień odpowiedzialności za losy Państwa. Nie wiemy, czy zgodzi się je dźwigać dalej. A jeżeli nie, to stanie się aktualnym wybór nowego Prezydenta — zagadnienie dla Państwa w świetle naszej Konstytucji niesłychanie ważne, niemal decydujące o jego losach. Wprawdzie wybiera kandydata na

Prezydenta zebranie elektorów w znacznej mierze wyłonione przez ciała ustawodawcze Sejm i Senat, jednak ustępujący Prezydent posiada prerogatywę wskazania swego następcy i wówczas odbywa się plebiscyt pomiędzy dwoma kandydatami. Sądzymy, że najżywniejszy interes Państwa wymagać będzie uniknięcia takiego wstrząsu jakim byłby plebiscyt. To też otwiera się tu pole do twórczego współdziałania pomiędzy ciałami ustawodawczymi reprezentującymi dotychczasowy regim a szeroką opinią publiczną. Kandydat bowiem na Prezydenta, winien posiadać olbrzymi autorytet w Polsce, przy czym głos ostatni przy jego wyznaczeniu należeć będzie do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Prof. Mościckiego, którego sumienie w tej sprawie Konstytucja obarczyła olbrzymią odpowiedzialnością. Jesteśmy głęboko przekonani, że potrafi On ją udźwignąć. Sądzymy dalej, że gdy sprawa ta, tak doniosła dla Polski, zo stanie przesądzoną, drugi kompromis jakiego będą wymagały wybory do ciał ustawodawczych na jesieni 1940 roku, zwłaszcza o ile chodzi o zmianę obowiązującej ordynacji wyborczej, będzie już przedstawiał mniejsze trudności. Zaś wyniki tych wyborów przesądzą w znacznym stopniu o ukształtowaniu się dalszych stosunków politycznych w Państwie. Wydaje się nam, że świadomość powszechna o doniosłych zmianach, jakie w ostatnich miesiącach nastąpiły w położeniu międzynarodowym Polski, z jednej strony na skutek Anschlussu, z drugiej zaś nawiązania stosunków z Litwą, przyspieszy zrozumienie konieczności i możliwości zawarcia tych twórczych dla Państwa kompromisów, zaś fakt nominacji na senatora prof. Bartla, który był symbolem pracy w oparciu o szeroką opinię społeczną wskazuje, że możliwości takiego rozwiązania rozważane są dzisiaj w sferach miarodajnych.

Powstały bowiem dla Polski nowe niebezpieczeństwa, którym trzeba zapobiec, nowe możliwości, które należy wyzyskać. Dzięki Bogu, mamy wspólną armię z posiadającym w społeczeństwie wielki autorytet Wodzem Marszałkiem Śmigłym - Rydzem na czele. Mamy również Ministra Spraw Zagranicznych, o którym z dumą powiedzieć możemy, że jest jednym z najwybitniejszych ministrów spraw zagranicznych w Europie. Wiemy, że w dziedzinie polityki wojkowej i zagranicznej nie zaniedbanym nie zostanie, zaś zamierzona w tygodniach najbliższych wizyta ministra Becka w Sztokholmie utwierdza nas w tym przeświadczeniu. Ażeby jednak zarówno Armia nasza jak i nasz Minister Spraw Zagranicznych posiadali sprzyjające warunki do pracy, musimy się skonsolidować wewnątrz, na podstawie twórczego dla przyszłości Państwa kompromisu.

Byłoby niezmiernie pomyślnym dla Polski, gdyby próbę jego przeprowadzenia podjął z woli Prezydenta i Marsz. Śmigłego-Rydzia inż. Kwiatkowski, którego wysokie wartości moralne, oraz rzadkie w naszym społeczeństwie zdolności realizacyjne, znane są dobrze całemu społeczeństwu. Zresztą podziwiać je ono może na Śląsku, w Gdyni, w Mościcach, a ostatnio w Centralnym Okr. Przemysłowym, z takim twórczym rozmachem realizowanym wspólnie z naszą Siłą Zbrojną. Przede wszystkim zaś społeczeństwo polskie wdzięczne jest ministrowi Kwiatkowskiemu za wprowadzenie ładu, porządku i stabilizacji w naszych stosunkach budżetowych, skarbowych i walutowych, przez co stworzone zostały podstawy dla rozwoju gospodarczego Państwa, drogą wyzwolenia zdrowej inicjatywy prywatnej, bez której rozwój taki nie wydaje się być możliwym.

Rusticus.

„Stressa” — umarła

Sensacyjna mowa Mussoliniego w Genui na temat polityki zagranicznej Włoch i obecnej sytuacji międzynarodowej

GENUA (Pat). Dziś rano przybył do Genui na pokładzie pancernika „Cavour” Mussolini. Pancernik eskortowany był przez 100 jednostek floty wojennej. Na przyjęcie Mussoliniego miasto udekorowano sztandarami i bramami triumfalnymi. Przy wejściu do portu Mussolini przesiadł się na śmigacz motorowy, który przy odgłosie strzałów armatnich i syren okrętowych, odpłynął do nowego portu transatlantyckiego Doria, gdzie Mussoliniego powitali członkowie rządu oraz przedstawiciele władz miejscowych. Z przystani Mussolini odjechał samochodem do pałacu rządowego, aby przyjąć przedstawicieli władz prowincjonalnych, po czym udał się na plac Zwycięstwa, gdzie wzniesiono specjalną mównicę, mającą kształt dziobu okrętu. U stóp mównicy zajęło miejsce 50 wybitnych przedstawicieli ludności z Libii i Afryki Wschodniej. Wszedłszy na mównicę Mussolini, witany z entuzjazmem okrzykami, wygłosił do tłumów mowę, poświęconą głównie sprawom polityki zagranicznej.

Treść przemówienia jest następująca:

Na wstępie Mussolini wyraził radość z powodu przybycia po 20 latach do Genui, po czym pochwalivszy ludność Genui za udział w zwycięskich działach i osiągnięciach faszystów, przeszedł do

KWESTII AUSTRIACKIEJ stwierdzając, że w dniu 11 marca Włochy stanęły wobec decyzji, od któ-

rej zależeć mógł pokój europejski. Wypadek ten jednak został przewidziany i Włochy odpowiedziały odnownie na znaną dyplomatyczną interwencję w tej sprawie. Stanowiskiem takim Włochy postąpiły wbrew pragnieniom tych elementów, które by chciały zderzenia między państwami totalnymi oraz wywołania najgorszych komplikacji, mogących doprowadzić do triumfu bolszewizmu

Tym zza granicy, którzy z melanccholią przypominają o stanowisku Włoch w r. 1934, należy przypomnieć, że do r. 1938 upłynęło wiele wody pod mostami Tybru, Dunaju, Sprewy Sekwany i Tamizy. Podczas gdy w r. 1934 Włochy były w stosunku do Włochom sankeje, których nie zapomnieliśmy. Jednocześnie to,

(Dokończenie na str. 2)

Makowski w Meksyku

WARSZAWA, (PAT). — Polskie Linie Lotnicze „LOT” otrzymały następującą depeszę: samolot oznaczony znakami rozpoznawczymi SP-LMK wylądował o g. 16,40 na lotnisku Mazatlan. Samolot ten pilotuje mjr. Makowski.

NOWY JORK, (PAT). — Korespondent PAT donosi: Wczoraj o godz. 11 min. 15 według czasu środkowo-amerykańskiego na lotnisku w Mexico City wylądował samolot Makowskiego witany przez personel poselstwa Rzeczypospolitej, kolonję piską oraz tłumy publiczności.

Kolumna Literacka

ze względów technicznych nie mogła być umieszczona w dzisiejszym numerze naszego pisma.

Wielką bitwę o kolej lunghajską toczą zwycięsko Japończycy

80 dywizjom chińskim grozi zniszczenie

TOKIO, (PAT). — Agencja Domei donosi, że wielka bitwa o posiadanie kolei lunghajskiej (linia kolejowa między Kajfeng — Suczou) rozwija się pomyślnie dla Japończyków. Armie japońskie nacierają równocześnie na zgrupowanie wojsk chińskich od północy (armia szantungska) i od południa (armia nankajńska).

Celem manewru japońskiego jest zniszczenie przeciwnika, który zajmuje korytarz między armiami japońskimi w północnych i środkowych Chinach i osłabienie łączności między tymi armiami. Wojska japońskie rozciągnęły się dokoła kolei lunghajskiej pierścieniem długości 640 km, obejmującym: południowy Szantung, północne Kiangsu, północne Anhui i północne Honan.

Przednie straż japońskiej armii północnej dochodzą do kolei lunghajskiej. Kolumna działająca w rejonie jezior w zachodniej części prowincji Szantung atakuje stanowisko chińskie na linii Kongsang—Juta. Inna kolumna podjęła na południu Szantung ważny manewr, którego szczegóły trzymane są w tajemnicy.

Japońska armia południowa naciera w kierunku północnym wzdłuż odcinka kolei Tientsin — Pukou, położonego w prowincji Anhui. Kolumny japońskie na zachód od tej kolei zajęły Junczen, po czym skierowały się dalej na północ z widocznym zamiarem przecięcia kolei lunghajskiej na odcinku Tangszan — Kuejteh.

Agencja Domei zapewnia, że armia chińska zgrupowana w Suczou zagrożona odcięciem cofa się pośpiesznie w rozmaitych kierunkach. Czang Kai Szek wydał podobno rozkaz 10 dywizjom chińskim

wycofania się z Suczou i zgrupowania się w rejonie Tangszan — Kajfeng — Kuejteh.

„Asahi Szimbun” donosi, iż gen. Li-cungjen, dowódca armii chińskiej w Suczou odleciał z Kuejteh samolotem. Według innej wersji generał ten jest ranny odłamkami bomby lotniczej.

Działaniom wojsk lądowych towarzyszy ożywiona działalność lotnictwa japońskiego, które bombarduje zgrupowania wojsk chińskich wzdłuż kolei lunghajskiej oraz w Suczou.

TOKIO, (PAT). Przednie straż wojsk japońskich, nacierających na północ, wysadziły w powietrze tor kolei lunghajskiej w pobliżu m. Tangszan (80 km. na zachód od Suczou), odcinając Chińczykom odwrót w kierunku zachodnim. Japończycy zajęli m. Tayingtsi (po między Nanpingczen i Suhsien), zaś inny oddział japoński zajął m. Palszantsi (po między Yangczen i Suhsien). Przednie straż japońskie posuwają się na północ od m. Yungczen w kierunku kolei lunghajskiej.

Oddziały japońskie prowincji Anhui wyparły wczoraj 8-tysięczny oddział chiński z pasma górskiego, odległego o 20 km. na wschód od m. Hefei, na które Japończycy obecnie nacierają.

PRZERWANIE LINII OBRONNEJ

Według dalszych wiadomości Japończykom udało się przerwać stworzoną przez Czang-Kai-Szeka 240 kilometrową linię obrony, biegnącą wzdłuż wschodniego odcinka kolei lunghajskiej pomiędzy Hai-Cza i Kweiteh.

Popołudniu w południowej części prowincji Honan oddziały wojsk japońskich wysadziły w powietrze żelazny most kolejowy kolei lunghajskiej na rzece Wongtse (80 km na wschód od Suczou) zamykając odwrót wojskom chińskim, znajdującym się na zachód od Suczou.

Jak komunikują 70 lub 80 dywizjom chińskim grozi zniszczenie o ile nie poddadzą się lub o ile nie zdołają przerwać otaczającego ich pierścienia.

JAPOŃSKIE ARMIE: PÓŁNOCNA I POŁUDNIOWA — NAWIAZAŁY ŁĄCZNOŚĆ.

TOKIO (Pat). Agencja Domei komunikuje, że przednie straż północnej armii japońskiej przekroczyły linię kolei lunghajskiej na zachód od m. suczou i nawiązały łączność z oddziałami japońskiej armii południowej.

Meksyk zerwał stosunki dyplomatyczne z Wielką Brytanią

MEKSYK (Pat). Rząd meksykański postanowił zerwać stosunki dyplomatyczne z Wielką Brytanią.

Nastąpiło to ubiegłej nocy po zapłaconiu przez rząd meksykański 379 tysięcy pesos, jako rocznej raty, należnej obywatelom brytyjskim za straty, poniesione wskutek akcji rewolucyjnej w latach 1919—1920.

Komunikując tę decyzję posłowi brytyjskiemu, minister spraw zagra-

nicznych Meksyku oświadczył, iż rząd meksykański postąpił w ten sposób z powodu niezadowolającego stanowiska rządu brytyjskiego w kwestii wywłaszczenia zagranicznych właścicieli kopalń naftowych. W związku z tą decyzją prezydent Cardenas znalazł się w konieczności odwołania niezwłocznie posła meksykańskiego z Londynu i zamknięcia tamtejszego poselstwa meksykańskiego. Archiwa poselstwa przekazane będą konsulowi generalnemu.

Dziś kwesta na Polski Biały Krzyż. Grosze nasze zwiększają siły obronne państwa, dając żołnierzowi oświatę

Polsko-litewska umowa żegluga została podpisana

KOWNO, (PAT). — W dniu 14 maja w godzinach południowych została podpisana w Kownie przez pełnomocników rzą-

du polskiego i rządu litewskiego p. p. Potulickiego i Norka, konwencja polsko — litewska w sprawie żeglugi i spławu wraz z aneksami.

Umowa ta regulująca zagadnienia komunikacyjne sieci wodnej obu państw stanowi dodatni krok w dalszej normalizacji stosunków polsko-litewskich.

Arabowie proponują Żydom autonomię w ramach państwa arabsko-muzułmańskiego

BAGDAD (Pat). Odbyła się tu narada pomiędzy czołowymi działaczami z rozmaitych krajów arabskich. W wyniku narady zatrzymano się na następującym projekcie, jako maksimum ustępstw na rzecz żydowskiej siedziby narodowej w Palestynie.

Palestyna i Transjordanja zostaną połączone w jedną całość państwa i pojęcie żydowskiej siedziby roz-

W drugą bolesną rocznicę zgonu

s.†p.
Prof. Dra WACŁAWA JASIŃSKIEGO

odbędzie się za spokój Jego duszy we wtorek dnia 17 maja r. b. o godz. 8.30 Msza św. w kaplicy na cmentarzu Rossa, po czym nastąpi poświęcenie pomnika na tymże cmentarzu, o czym zawiadamia przyjaciół i znajomych

Żona, Córka i Zięć

Szef OZN na aud. encji u P. Prezydenta R. P.

WARSZAWA (Pat). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś szefa O. Z. N. gen. Stanisława Skwarczyńskiego.

Rozmowy ministra Krowty z posłami Francji i Anglii

PRAGA (Pat). Minister spraw zagranicznych Krowta przyjął dzisiaj po południu posłów francuskiego i angielskiego. Tematem rozmów była sprawa Niemców sudeckich.

Poświęcenie kamienia węgielnego pod gmach biblioteki im. Piłsudskiego w Łodzi

Odbyła się w Łodzi podniosła uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę gmachu biblioteki publicznej im. Marszałka Piłsudskiego. Gmach ten powstaje z inicjatywy i wysiłkiem przemysłu włókienniczego dla uczczenia pamięci wielkiego Wodza Narodu.

Na uroczystości tę przybyli do Łodzi p. wicepremier i minister skarbu

E. Kwiatkowski, min. przem. i handlu Roman i rolnictwa J. Poniatowski.

Razem z p. wicepremierem i ministrami przybyli z Warszawy wicepremier przemysłu i handlu Rose; w. r. i o. p. Alexandrowicz, skarbu Morawski, rolnictwa Wierusz-Kowalski, dyrektorzy departamentów oraz wyżsi urzędnicy min. rolnictwa, skarbu i przemysłu i handlu.

Polityczna akcja Henleina w Londynie

BERLIN, (PAT). — 14 bm. przed południem Henlein odwiedził posła czeskiego Jana Masaryka i odbył z nim półtoragodzinną rozmowę. Znamienią jest rzeczą, że poseł Masaryk w widoczny sposób pozostał przez cały czas w kontakcie z osobami, z którymi widział się Henlein. Po śniadaniu i 3 godzinnych rozmowach Henleina z Churchilllem i Sinclairem Masaryk ze swej strony odwiedził Sinclaira dekad również przybył Churchill i poinformowany został dokładnie przez obu polityków angielskich o ich rozmowach z Henleinem. Wczoraj poseł Masaryk po rozmowie z Henleinem odwiedził Vansittarta.

W kołach politycznych panuje przekonanie, że rozmowy z Henleinem i zahaczenie o te rozmowy posła czesostawskiego Masaryka stanowią w rzeczywistości pierwszą fazę konkretnej akcji brytyjskiej w stosunku do rządu czeskiego.

W rozmowach z politykami brytyjskimi Henlein kategorycznie stał na stanowisku konieczności uwzględnienia postulatów Niemców sudeckich, domagając się również zmiany polityki zagranicznej Czechosłowacji.

Sprawa Niemców sudeckich rozstrzyga się w Londynie

BERLIN, (PAT). — „Essener Nationalztg” publikował wczoraj znamienity artykuł omawiający treść rozmowy między ambasadorom brytyjskim Hendersonem a ministrem spraw zagr. Ribbentropem. — Artykuł ten zaskiuguje na uwagę, gdyż, jak wiadomo, organem tym posługują się najwyższe czynniki państwowe dla ujawnienia swego stanowiska.

Wedle dziennika, rozmowa Ribbentropa z Hendersonem trwała przeszło godzinę i dotyczyła przede wszystkim kwestii Niemców sudeckich.

Po tej rozmowie rząd brytyjski jest w stanie wytworzyć sobie dokładny obraz

co do zasadniczej postawy, z jaką śledzi Rzesza rozwój problemu czesostawskiego. Rząd brytyjski może zorientować się z obecnych wyjaśnień, udzielonych jego ambasadorowi w Berlinie, że zadawalające i spokojne rozwiązanie zagadnienia Niemców sudeckich zagwarantowane może być tylko wówczas, jeżeli rząd praski zaprzestanie swej walki przeciwko Niemcom w Czechosłowacji i zapewni im te prawa, których zażądał Henlein w Karłowicach Varach. Dlatego też trzeba będzie zacząć na odpowiedź, którą na program Henleina udzielić musi Praga w najkrótszym czasie. Decyzja co do żywoitych praw Niemców zapadnie ani w Londynie, ani w Paryżu, lecz przede wszystkim w niemieckiej części samej Czechosłowacji.

Niemcy, jak stwierdza dalej „Essener Nationalztg”, biorą udział w rozwoju sytuacji czesostawskiej ze względu na swe zainteresowanie losem ludności niemieckiej w Czechosłowacji.

Dziennik przechodzi następnie do ujęcia stanowiska, jakie zachować powinna w tej sprawie Praga i mocarstwa zachodnie, zapewniając jak bardzo zależy Rzeszy niemieckiej na utrzymaniu pokoju europejskiego. Dziennik oświadcza, iż Niemcy oczekują ze strony rządu w Pradze i rozmaitych jego doradców szybkiego wypełnienia żądań karlsbadzkich.

Dla państw Zachodniej Europy winno to niezmiennie stanowisko Rzeszy Niemckiej być dostatecznym powodem wyłączenia sudeckiego problemu z całości kompleksu układów międzynarodowych.

Kronika telegraficzna

— Silne trzęsienie ziemi nawiedziło południowo-zachodnie wybrzeże Nowej Gwinei. Olsbrzmieję wysokości fale morskie zalały ulice nadbrzeżne w mieście Salamaua i uszkodziły magazyny. Silne wstrząsy podziemne odczuło również w rejonie Bufo, gdzie znajdują się kopalnie złota. Oliar w ludziach dotychczas nie zarejestrowano.

— Król i cesarz Wiktor Emanuel, uda się w trzeciej dekadzie maja do Libii celem zwiedzenia prac wykonanych w ciągu ostatnich lat.

— Aresztowano w Brazylii b. ministra sprawiedliwości Vicente Rao i dziekana wydziału medycznego uniwersytetu Rochavaz.

Mowa Mussoliniego w Genui

(Dokończenie ze str. 1)

CO W POLITYCE I DYPLMACJI NO SIŁO OGÓLNE MIANO „STRESA” umiarło, zostało pogrzebane i, jeśli chodzi o nas, nigdy nie zostanie wskrzeszone. Włochy nie mogły sobie pozwolić na luksus sprzeciwiania się nieuniknionemu epilogowi niemieckiej rewolucji narodowej.

Przeszedłszy następnie do STOSUNKÓW WŁOSKO-NIEMIECKICH

oraz do ostatniej wizyty kanclerza Hitlera we Włoszech, Mussolini podkreślił, że przyjaźń pomiędzy światem rzymskim i germańskim jest trwałą i płodną. Słowa, wygłoszone ostatnio w pałacu Weneckim, nie są zwykłym zwrotem dyplomatycznym.

Oś Rzym — Berlin — mówił Mussolini — której pozostaniemy wierni, nie przeszkodziła Włochom w zawieraniu układów z tymi państwami, które chciały porozumienia. W marcu ub. r. Włochy zawarły układy z Jugosławią, które zapewniły pokój na Adriatyku, ostatnio zaś — mówił Mussolini — podpisaliśmy układy z Wielką Brytanią. W gruncie rzeczy między oba narody włoskim i angielskim było wiele niezrozumienia i ignoracji w dostojnym tego słowa znaczeniu.

Mówca twierdził, że już czas, aby zagranica dobrze poznała Włochy, które w ciągu ostatnich lat 20 dały mnóstwo dowodów pracy i działalności, ukoronowanej zdobyciem imperium. W ostatniej mowie premiera brytyjskiego — zauważył Mussolini — widziwmy wysiłek w kierunku uznania Włoch faszystowskich w całym ich majestacie. Układy między Londynem i Rzymem są układami dwóch

imperii, gdyż rozciągają się na rozległe rejony przez Morze Śródziemne aż do Morza Czerwonego i Afryki.

Naszą wolą jest skrupulatne poszanowanie tych układów. Ponieważ sądził, że tak samo czynić będzie Anglia, przeto układy uważa za trwałe. Przychylnie, z jaką układy spotkały się w świecie, stwierdza ponadto, że porozumienie to ma znaczenie historyczne.

Przechodząc z kolei do STOSUNKÓW Z FRANCJĄ,

Mussolini zaznaczył, że będzie się ograniczał mówiąc na ten temat, ponieważ w chwili obecnej rozmowy francusko-włoskie są w toku. Nie wiem, zauważył mówca, czy rozmowy te do prowadzą do konkluzji. W wojnie hiszpańskiej znajdujemy się po przeciwnych stronach barykady.

Podczas gdy Francja pragnie zwycięstwa Barcelony, my chcemy i dążymy do zwycięstwa gen. Franco.

W zakończeniu Mussolini oświadczył:

„Włochy pragną pokoju z wszystkimi. Niemcy nie mniej jak Włochy pragną pokoju europejskiego, ale pokój — aby był pewny — musi być równy. Dlatego też przybyłem tu z całą flotą wojenną, aby pokazać wam i zwłaszcza ludności Piemontu i Lombardii, jakie są siły Włoch na morzu. Chcemy pokoju, ale musimy być gotowi do jego obrony. Być może, że tzw. „wielkie demokracje” nie przygotowują się do wojen ideologicznych, gdyby jednak było przeciwnie, trzeba aby wiedzieli, że państwa totalne natychmiast utworzą blok i pójdą razem aż do końca”.

Król szwedzki, Gustaw V wraz z ks. Margaretą i Dagmą.

Chrzcziny księżniczki Beatrycze

(Korespondencja własna)

Haga, 12 maja.

Dnia 12 maja odbył się w Hadze uroczysty chrzest małej księżniczki Beatrycze, urodzonej dnia 31. I. tego roku, córki holenderskiej następczyni tronu, księżnej Juliany i księcia małżonka, Bernharda von Lippe-Biesterfeld.

Rodzicami chrzestnymi małej Beatrycze byli: król Belgów — Leopold, obce babki, tj. królowa holenderska Wilhelmina i matka księcia Bernharda; księżna Armgarda, księżna Alicja angielska, kuzynka króla W. Brytanii a ciotka ks. Juliany, ks. Adolf Fryderyk Meklenburski i brat księcia Bernharda, ks. Aschwin von Lippe z Biesterfeld.

Sam akt chrztu odbył się w największym ewangelickim kościele w Hadze, tzw. Groote Kerk, najstarszym zresztą kościele w mieście.

Chrzest miał charakter uroczystego aktu kościelnego wyłącznie, miało ograniczyć się więc tylko do oficjalnego flagowania, żadnych specjalnych dekoracji nie robiono. Na godzinę przed rozpoczęciem uroczystego przejazdu orszaku królewskiego z pałacu królewskiego w Hadze do kościoła, zamknięto dostęp do ulic, którymi orszak ten miał przejeżdżać. Co prawda, napływ ciekawych był niezbyt wielki. Zresztą był to dla wszystkich prawie dzień normalnej pracy, jak zwykle, Holendrzy odłożyli świętowanie na czas wolny — po spełnionych obowiązkach.

Piechota w paradnym rynsztunku tworzy szpaler wzdłuż ulic, którymi przejeżdżał orszak. Pogoda dopisała w pełni. Po szeregu dni, pogodnych co prawda, ale bardzo chłodnych, dziś po raz pierwszy Haga ma dzień prawdziwie majowo ciepły i słoneczny. Niebo lazurowe, potoki słońca, świeża majowa zieleń drzew, wszędzie barwne kwitnące krzewy, barwne flagi holenderskie, trójkolorowe lub oranżowe, różnobarwne flagi obcych przedstawicielstw dyplomatycznych, rozlokowanych niedaleko pałacu, — tworzą widok naprawdę ładny i wesoło wiatyczny.

O godz. 10.30 przejechały w stronę pałacu samochody, wiozące króla Belgów oraz królową Wilhelminę i księcia Bernharda, którzy wyjechali na jego spotkanie na lotnisko. Król Leopold przyleciał dziś rano z Brukseli specjalnym samolotem na chrzest. W pół godziny potem trąbki dały sygnał: orszak wyruszył z pałacu. Zdaleka dobiegają rosnące coraz bardziej wesołe, powitalne okrzyki tłumów; pikieta huzarów konnych otwiera pochód; w dwóch karetach dworskich, zaprzężonych w parę koni w lśniących uprzęży, jadą: marszałek dworu królowej, mistrz ceremonii i damy dworu księżnej Juliany; w czarnych czapach, przypominających kształtem swym papachy kozackie, jedzie szwadron huzarów holenderskich z rozwiniętym oranżowym sztandarem; sześciu forsyków w czerwonych frakach i białych spodniach, na czarnych koniach, poprzeda pozołtą lustrzaną karocę, ciągniętą przez sześć wspaniałych karych rumaków w złocistej uprzęży; księżna Juliana, w eleganckiej, jasno seledynowej toalecie wiosennej wiezie sama do chrztu swą córeczkę, spowitą w falę koronek; rozinawia żywo z siedzącym obok niej małżonkiem jak zawsze wesoło uśmiechniętym, księciem Bernhardem; oboje odpowiadają co chwila uprzejmie na powitalne okrzyki radośnie witających królewską parę tłumów. Pochód zamyka drugi szwadron huzarów; w chwilę potem cicho przejeżdżają samochody, wiozące rodziców chrzestnych, królową Holandii, króla Belgów itd. Dziś są oni na drugim planie.

Ołbrzymi kościół wypełnił barwny, strojny tłum gości zaproszonych na uroczysty obrządek chrztu księżniczki.

Na pierwszym planie w galowych mundurach, wyorderowani, przedstawiciele państw obcych — posłowie a kredytowani przy dworze królewskim w Holandii. W pierwszym ich szeregu posel R. P. Dr W. Babiński, reprezentujący nasz rząd. Za nimi sfery rządowe holenderskie, przedstawiciele Trybunału Międzynarodowego w Hadze, generałicia holenderska bardzo zresztą skromna, prasa krajowa i

zagraniczna — licznie reprezentowana itd. itd. Dwór królewski stawiał się naturalnie również w komplecie. Błyśzące mundury, lśniące orderzy, fra ki, barwne stroje pań tworzyły obraz żywy i świąteczny.

Uroczystość chrztu rozpoczęła się modłami, odśpiewaniem psalmów przez specjalny chór i przydługim kazaniem pastora, celebrującego całe na bożeństwo. Był to pastor z małego kościoła w miasteczku Baarn, do którego parafii należy Soestdyk w którym urodziła się księżniczka. Tymczasem w zakrystii przygotowywano małą księżniczkę do odegrania głównej roli. O godz. 12 wkroczył do kościoła orszak królewski. Najpierw szli rodzice chrzestni małej księżniczki, potem książę Bernard i księżna Juliana, za nimi zaś dama dworu księżnej nosząca małą Beatrycze. Sam akt chrztu trwał krótko. Dokonał go pastor — starszek, który swego czasu udzielił ślubu obecnej królowej holenderskiej Wilhelminie i chrzcił księżną Julianę. Dziecko trzymała do chrztu matka — ks. Juliana. Jako dobry omen na przyszłość komentowano, że mała krzyczała głośno podczas dokonywania nad nią niezbyt dla niej przyjemnego obrządku. Z powrotem nosiła do zakrystii dziecko matka, mając obok siebie męża, księcia Bernharda, jak zwykle rozpromienionego. Przez zakrystię orszak królewski opuścił świątynię i w tym samym porządku, co i przy przyjeździe, udał się z powrotem do pałacu.

Akt kościelny był skończony. Po południu Haga zaczęła świętować królewskie chrzcziny.

Bezsprzecznie najdoskonalsze przenośne maszyny do pisania
MAŁE REMINGTONY

zastąpić mogą duże maszyny

4 różne modele

DOGODNE WARUNKI NABYCIA

Tow. BLOCK - BRUN

Sp. Akc.

Oddział w Wilnie

ul. Mickiewicza 31, tel. 3-75

Przeglądałam się orszakowi królewskiemu z okien willi konsula norowego R. P. w Dordrechcie, p. van Es Gipsa, mieszkającego stale w Hadze. Uprzejmy gospodarz częstował swych licznych przygodnych gości, znajomych i nieznajomych, kawą, pasteczkami, wspaniałymi kanapkami, ciastkami itp. itp. Prawdziwie staropolską gościnność w holenderskim domu.

Ale też nad domem tym powiewała, w blaskach złotego słońca skąpana, jaskrawo na tle otaczającej zieleni i lazurowego nieba odbijająca, dumna flaga Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej.

J. R.

NA WIDOWNI

REORGANIZACJA KLUBU DEMOKRATYCZNEGO.

Trwa obecnie reorganizacja Klubów Demokratycznych. Reorganizacja idzie w tym kierunku, aby dotychczasowa autonomia klubów została zastąpiona przez scentralizowaną działalność.

W związku z tym centrala nadsłucha się w Warszawie i przewidywane są zmiany personalne tak w Warszawie, jak i na prowincji.

ZMNIJSZENIE KARY HR. DROHOJOWSKIEMU I LUDOWCOM.

Zapadł wyrok w procesie apelacyjnym ludowców b. prezesem obwodowego zarządu stronnictwa ludowego, okręgu przemysłowego, Józefem Kasprzakiem i Janem Drohojowem skazanych o udział w zajęciach podczas strajku chłopskiego.

J. Drohojowskiemu znizono karę z 3 i pół lat więzienia do 8 miesięcy aresztu z wliczeniem około 5 miesięcznego aresztu śledczego. Kasprzakowi znizono karę do 1 i pół roku więzienia, pozostałym zaś oskarżonym również zmniejszono odpowiednio karę.

LUDOWCY BĘDĄ WYDAWAĆ WŁASNY DZIENNIK.

Na szeregu zgromadzeń Stronnictwa Ludowego w woj. warszawskim wysuwana jest ostatnio sprawa powołania do życia przez działaczy Stronnictwa Ludowego własnego organu codziennego w stolicy. Inicjatorem tej myśli jest prezes Kasprlik. Na jesieni ponoć będzie również aktualną sprawa powołania do tego celu specjalnej spółdzielni wydawniczej.

KONFERENCJA LEADERÓW STR. LUDOWEGO.

W kolach politycznych utrzymują że odbyła się w tych dniach konferencja liderów Str. Ludowego z niektórymi działaczami politycznymi innych ugrupowań. Na konferencji omawiane były zasadnicze sprawy polityczne. Do konferencji, która odbyła się w Warszawie przypisywane jest duże znaczenie.

METRYKA GEN. ZAGÓRSKIEGO ZOSTAŁA NADESLANA DO SĄDU.

Jak wiadomo proces o uznanie zginęłego bez wleści gen. W. Zagórskiego za zmarłego, został odroczony celem uzupełnienia brakujących dokumentów.

W sprawie tej sąd zwrócił się do biura osobowego M. S. Wojsk. z prośbą o nadesłanie metryki generała.

Obecnie, jak się dowiadujemy odpis metryki nadszedł z Francji z miasteczka St. Martin, gdzie gen. Zagórski urodził się w roku 1882. Odpis ten został złożony sądu.

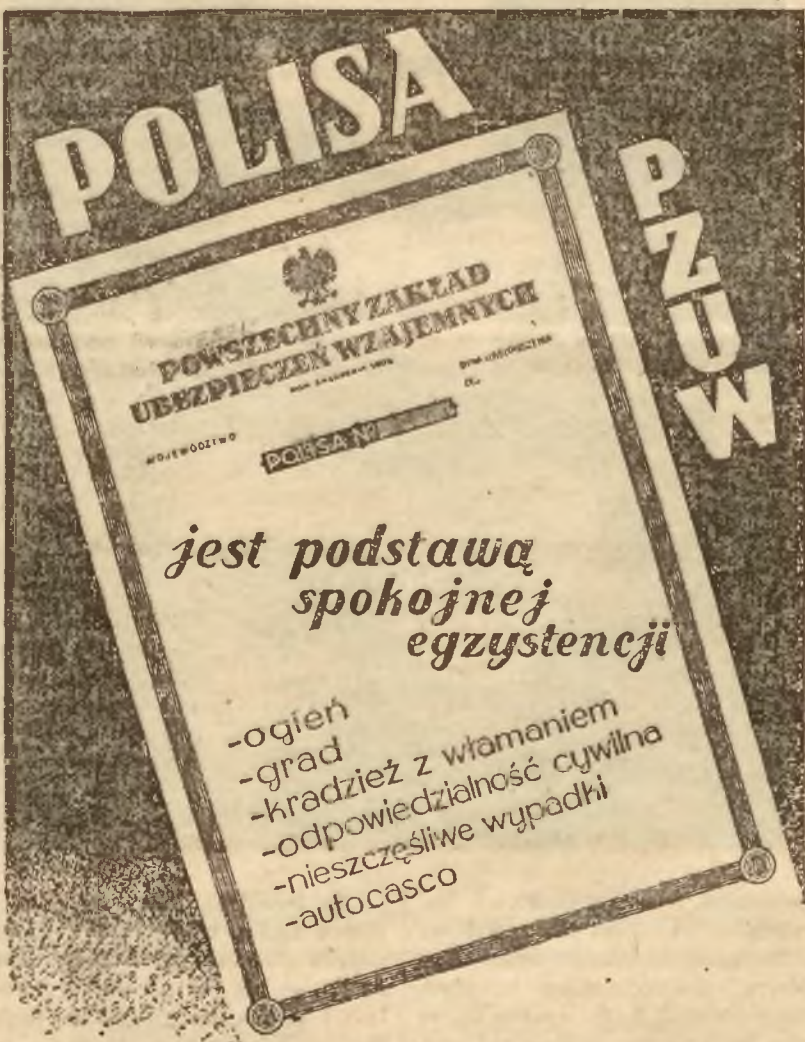
W najbliższym czasie wyznaczony wobec tego zostanie termin rozprawy, na której sąd poweźmie decyzję o uznaniu generała za zmarłego.

ZJAZD DROBNYCH ROLNIKÓW W WARSZAWIE.

Ustalony już został termin zjazdu drobnych rolnictwa, który zaprojektowała Rada Główna Centralnego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych. Zjazd ten odbędzie się prawdopodobnie w dniu 7 sierpnia w Warszawie. Na zjeździe omówione będą zagadnienia gospodarcze wsi i ostatecznie projekty na temat organizacji rolnictwa.

ZJAZD KOOPERATYSTEK W GDYNI.

29 maja r.b. odbędzie się w Gdyni Zjazd Centralny Ligi Kooperatystek w Polsce. Na zjazd przybędzie około 200 delegatek. Na zjeździe wygłoszony będzie referat na temat: „Zasady społeczno - wychowawcze działalności Ligi Kooperatystek w Polsce”.

Ubezpieczenia przyjmują:
Inspektoraty (Oddziały) we wszystkich miastach wojewódzkich i powiatowych

Cicho sza

Konkurs na Prezydenta

Jeszcze parę zamachów stanu w Ameryce Południowej a można będzie śmiało dać do prasy polskiej ogłoszenie następujące:

Uwagze pp. podoficerów W. P. w stanie spoczynku!

Pewien kraj, zasobny w surowce, poszukuje tej drogi swego sternika. Wymagana jest dokładna znajomość obsługi karabinu maszynowego. P. P. celowniczcy, posiadający żony i córki, jako tako obznajmione z obsługą c. k. m., mają pierwszeństwo.

Pobory 10 tysięcy złotych miesięcznych plus fundusz dyspozycyjny i kasa pogrzebowa.

Czas trwania dostojności od 2 tygodni do lat 3. Bezpieczeństwo gwarantowane tylko w pierwszym tygodniu wypełniania kontraktu.

* * *

Kochany, przemity kraj, ta Ameryka Południowa. Kraj karnawałów tak tłumnym, jak rewolucje gdzieindziej i rewolucyj, a la karnawał! Nazajutrz po zamachu stanu można już wyjść na spacer i być entuzjastycznie oklaskiwanym przez piękne Amerykanki. Zresztą zawsze klaszczące z entuzjazmem.

A no, cóż, niebo najpiękniejsze ma świecie, nieprzebrane bogactwa naturalne, wyobraźnia południowa, lenistwo. Wszystkie dane po temu, żeby chronicznie robić operetkę na tronie. To też rewolucje południowo - amerykańskie straszne są nie w kąpiele krwi, ale w kąpiele... atramentu.

N. N. N.

Darsena Norte

(Nowela)

Adam Marcinkiewicz, emigrant z Wileńszczyzny, znany w szerokich sferach by walców Darseny Norte pod przezwiskiem „Kinelki”, powracał na obiad do domu. Dom „Kinelki” mieścił się na peryferiach San Fernando, przedmieścia Buenos Aires. Dom „Kinelki” nie bardzo przypominał chaty budowane z solidnych bierwion sosnowych. Połowa niedużej skrzyni z blachy żelaznej, wyłożonej dyktą, służyła za mieszkanie dla Kinelki, jego żony Anżeliki, córki właściciela mieszkania don Roberto. W drugiej połowie mieszkał też don Roberto, z żoną i drugą córką.

Chata Marcinkiewicza i don Roberto stała na gruntach bezpańskich, tonąc prosto w olbrzymich ławach Delti Parany, nie tylko dlatego, że don Roberto za nic jeszcze w swoim życiu nie płacił. Chatka na wysokich palach, chroniących od wilgoci, opleciona nieprawdopodobną ilością kwitnących pnączy, wolała nie nasuwać się na oczy policji z San Fernando. Istniały po temu dość ważne przyczyny.

W ciemne noce, prawie zawsze jakaś łódka podpyływała cicho do okienka, zastłoniętego zielonymi okiennicami. Małe

rażki seniorzy Anżeliki wyciągały szybko i sprawnie paczki z japońskim jedwabiem, przemycanym z Urugwaju. Dniem i nocne życie Delti było zupełnie różne. W dzień płynęły do portu w San Fernando wielkie barki, pełne pomarańczy i bananów. Góry złocistych owoców wędrowały tak z Rosario, z Santo Fe, a nawet aż z samego Posadas, z porażających gajów polskich i ukraińskich.

Za to w nocy zmieniał się zupełnie obraz Delti. Zaczynały się wielkie łowy. Jak drapieżne jaguary, mknęły motorówki arystokracji przemysłowego świata. Jak psy gończe, przelatwały ślizgacze wodne straży celnej, najeżone groźnie łami karabinów maszynowych.

Kinelka bał się tych pościgów i nieraz foczył z tęskniem zacięte spory na temat wyższości zawodu szulera nad fachem przemysłowym. Cóż to za różnica, ogrywanie emigrantów w grę, zwaną kinelą (odmiana ruletki), w obrębie przystani osobowej Buenos Aires zwanej Darsena Norte. Fach, spokojny, pewny, prawie niekarny. Cóż to za porównanie z fachem

przemysłowym, gdzie co noc człowiek nie winny „żykuje” życiem.

Ale don Roberto był innego zdania. W ciche noce majowe, noce argentyńskiej jesieni, kiedy najpiękniejsze niebo świata zdawało się łączyć z prącią, don Roberto siadywał na ganku, przy różach kwitnących cały rok i opowiadał o Włoszech, w których teraz kończy się właśnie wiosna.

Miałem pewny kawałek chleba w Italii — skarżył się don Roberto, — ale wojna światowa skończyła się dla mnie źle. Zmiana granic państwa powinna być zabroniona. Później ludzie nie mają z czego żyć.

— A ty powinieneś rzucić Darsenę Norte. Nie pochodzisz z marynarskiego narodu. Nie wiesz, że są okręty, które wabią człowieka.

— No to i co — dziwił się Kinelka, — niech wabią.

— Niech wabią, mówisz? A czy ty wiesz, że przyjdzie dzień, kiedy możesz z tego powodu rzucić się do morza? Nie mało ludzi odebrało już sobie życie w Darsena Norte.

Marcinkiewicz się roześmiał.

— Wolę Darsenę Norte, niż kulę w łeb!

— Stary jestem i mówię ci. Bądź czło-

wiekiem z Delti Parany.

Ty jeszcze nie czujesz, co to jest, k'ie dy okręt zawola. Ja patrzę na te róże i

myślę o moich górach i o moich różach. I gdyby nie ten celnik, co go postrzelili nieumyślnie... Ale ty, ty możesz wracać, a jak nie będziesz mógł, to pójdziesz za okrętem!

* * *

— San Fernando — zawołał konduktor autobusu.

Na stacji autobusowej czekał Kinelka-Marcinkiewicza jeden z sąsiadów don Roberto.

— Mam dla ciebie 500 pesos i list!

— Co się stało?

— Nic, policja nakryła was.

— I... i?

— Uciekli! Wszyscy!

— I Anżelika?

— Tak.

— Dokąd?

Sąsiad roześmiał się dobrodusznie.

— Argentyna jest wielka, amigol Wielka, jak morze. Nie znajdziesz już nigdy Anżeliki. A do chatki nie idź, bo tam policja. Podejrzewają don Roberto o zabójstwo konfidanta policji. Jak nie znajdą jego, wezmą ciebie!

— Więc co mam robić?

— Wróć do Europy!

* * *

Marcinkiewicz pił trzy dni z rozpaczą, a dopiero na czwarty poszedł do biura. Chwiał się na nogach, pijany, ale u-

Stany Zjednoczone arsenałem lotniczym świata

Jak za „dobrych wojennych” czasów, Stany Zjednoczone zdobywają sobie klientów, których konieczność zmusza do karzysztania z usług amerykańskiego przemysłu wojennego. Znanie zakłady DuPonta zwiększyły w zdumiewający sposób swoją produkcję w stosunku do najbliższych lat ubiegłych i niemal pół świata zaopatrują w materiały wybuchowe. W tej gałęzi przemysłu słowo kryzys jest czymś zupełnie nieznanym. Nic dziwnego, wojna stale trwa, zmieniają się tylko tereny i nazwy przeciwników. A gdy nawet wątpliwy pokój zapanował nad światem, lrywając przygotowania do jego naruszenia. Proch stał się rzeczą równie konieczną jak chleb.

Dziś tak samo niezbędnym do walki stał się samolot. Stara Europa, nad którą samoloty wywalczyły sobie pierwsze miejsce wśród narzędzi walki, nie może podobać wielkiemu zapotrzebowaniu na sprzęt lotniczy. Pomimo że wszystkie państwa, od największego do najmniejszego, kosztem nieraz największych ofiar, uruchomiły mniejszą lub większą ilość fabryk lotniczych, nie mogą jednak podobać olbrzymiemu zapotrzebowaniu dnia dzisiejszego i najbliższego jutra. Fabryki pracują z największą wydajnością, dzień roboty rozciągnięto na całą dobę, trzy zmiany robotników tworzą nieprzerwany łańcuch pracy, a jednak wciąż o ilość i jakość sprzętu uparcie zmusza do rozszerzenia produkcji. Nadchodzi kres możliwości dla rodzimego przemysłu i trzeba szukać dostawcy za granicą i to takiego, który podczas konfliktu stanie się sprzymierzeńcem, albo przynajmniej zachowa życzliwą neutralność. Z chwilą za kupienia samolotu nie kończą się stosunki z dostawcą, ponieważ zarówno płatowiec jak i silnik wymagają stałego zaopatrywania w części zamienne.

Tą drogą zaczyna kroczyć coraz więcej państw. Na tę drogę wkradła się nawet Anglia, która jeszcze do niedawna zaopatrywała cały szereg mniejszych państw w sprzęt lotniczy. Dziś to się zmieniło. Dziś nie jest już wczoraj, trzeba myśleć o własnej obronie. Pomimo, że w ciągu niecałych lat trzech W. Brytania zwiększyła ilość eskadr z 53 do 123, liczbę personelu lotniczego z 35.900 żołnierzy do 83.000 a ilość lotnisk z 53 do 111, to jednak według opinii sztabu zbrojenia w powietrzu są jeszcze niedostateczne. Obecnie produkcja przemysłu lotniczego angielskiego jest nastawiona na przebrojenie lotnictwa krajowego i dominiów w sprzęt nowoczesny, to też nie może on podjąć się zaopatrzenia nowo utworzonych jednostek w krótkim okresie czasu. Anglia, widząc, że jej własny przemysł nie może całkowicie wykonać odpowiedzialnego zadania, zwróciła się z propozycją do Stanów Zjednoczonych, które dysponując najlepiej rozbudowanym przemysłem lotniczym w świecie, podjęły się nie tylko do stawiania ciężkich samolotów bombowych, ale również zgodziły się na odsprzedaż licencji. W Kanadzie Anglia chce uruchomić wielką bazę, która, pozostając daleko od niebezpiecznych punktów, mogłaby zaopatrywać lotnictwo angielskie w samoloty produkowane na zasadzie licencji amerykańskich. Wytwórnia „Boeing Aircraft” wykonują na zamówie-

nie Kanady 11 samolotów morskich typu „Shark”, przeznaczonych do nalotów torpedowych.

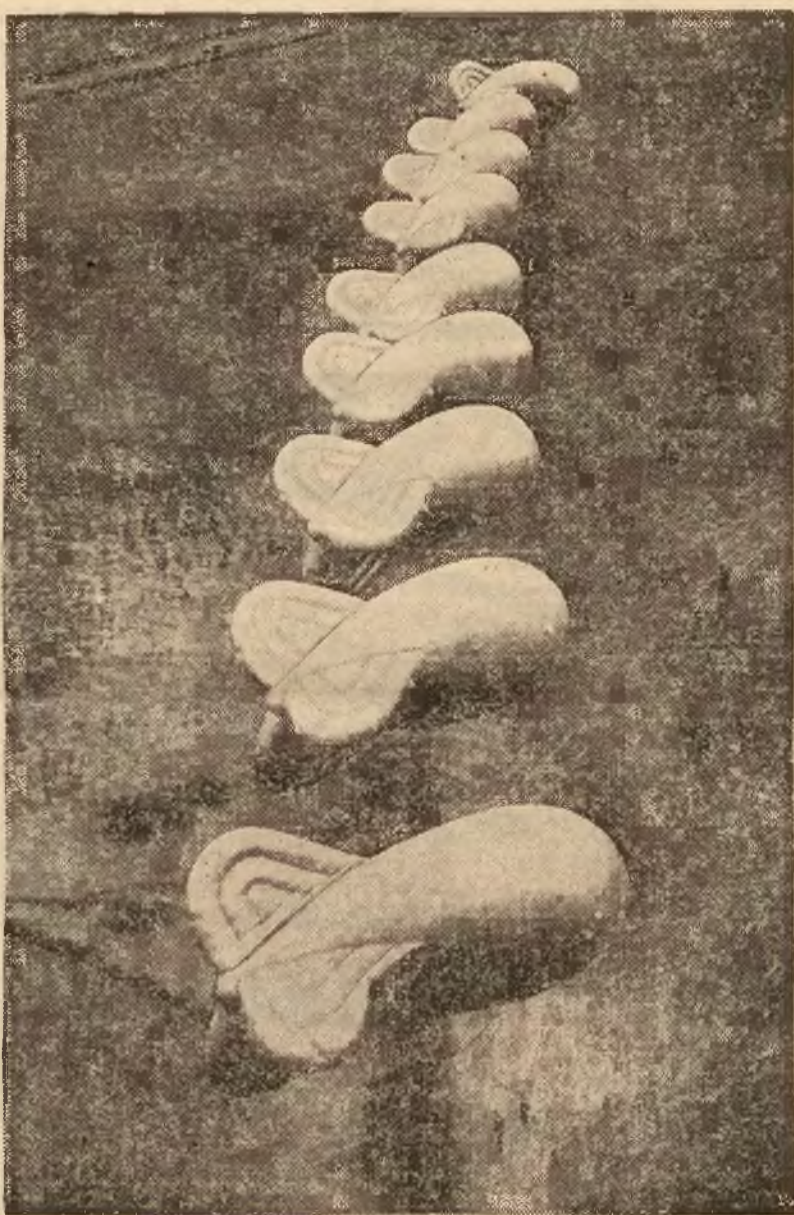
Zakłady lotnicze „Sikorski Co”. specjalizujące się w budowie dużych, wielosilnikowych samolotów, otrzymały zamówienie od ZSRR na 4 samoloty oraz sprzedały licencję na produkcję samolotów, przy czym wytwórnia podjęła się organizacji i wyposażenia fabryki w Sowietach, z produkcją dzienną 10 samolotów. Wytwórnia Sikorski Co miała się zobowiązać do udzielania w przeciągu trzyletniego okresu sowieckiej fabryce wszelkiej pomocy technicznej.

W trosce o swoje kolonie zbroi się również Holandia. Dla obrony Indii Wschodnich, dla lotnictwa kolonialnego w amerykańskiej wytwórni „Glen Martin”, rząd holenderski zamówił 50 samolotów ciężkich oraz 9 dla lotnictwa krajowego. Fabryka „Glen Martin” otrzymała również większe zamówienie od Syjamu, którego prawie całe lotnictwo jest wyposażone w samoloty pochodzenia amerykańskiego. Chile, Boliwia, Argentyna i inne państwa Ameryki Południowej wyposaża-

ją swe siły powietrzne w sprzęt produkowany w Stanach Zjednoczonych.

Należy bezstronnie przyznać, że amerykański prywatny przemysł lotniczy, dysponując olbrzymimi kapitałami i mając zapewnionych licznych odbiorców, może produkować samoloty w dużych seriach, co z jednej strony w poważnym stopniu zwiększa rentowność przemysłu, a z drugiej pozwala na prowadzenie w szerokim zakresie studiów nad prototypami, osiągając w ten sposób wysoki poziom techniczny produkowanego sprzętu. Najważniejszym jednak czynnikiem w obecnej chwili jest szybkość dostawy i w tej dziedzinie Amerykanie biją wszelkie rekordy. Z małymi wyjątkami żadna wytwórnia europejska nie jest w stanie w tak krótkim czasie, od chwili otrzymania zamówienia, dostarczyć samolotów, jak to czynią wytwórnie amerykańskie i to jest istotną przyczyną dlaczego amerykański przemysł lotniczy otrzymuje tak dużo zamówień zagranicznych. My, Europejczycy, długo je szczerze będziemy się uczyć, zanim dojdzie my do tak zdumiewających rezultatów, jakie osiągnęli Amerykanie.

Fruwająca linia Maginot

Jak wiadomo, w ostatnich dniach Anglia wystartowała kosztem olbrzymich wydatków do gwałtownych zbrojeń — ze szczególnym uwzględnieniem lotnictwa. Zamówiono już w U. S. A. znaczną liczbę samolotów bombowych, ostatnio zaś wzrosła w W. Brytanii produkcja specjalnych balonów, służących do rozpinania w powietrzu wielkiej sieci-zapory, która ma, po wstrzymaniu naloży nieprzyjacielskich eskadr.

Ta fruwająca linia Maginot'a ma tę wielką zaletę, że może być łatwo przesuwana z miejsca na miejsce, podwyższana na ilt. — ale też nie jest przecież z żelaza i betonu, jak prawdziwe fortyfikacje Maginot'a na granicy francusko-niemieckiej.

Na zdjęciu widzimy ćwiczenia takiej balonowej zapory, przeznaczonej do osłony Londynu.

Teatr m. NA POHULANCE

Dziś o godz. 8.15 wiecz.

statnie gościnne występy E. BODO
CIOTKA KAROLA

rzędnik nie zdziwił się bynajmniej. Każdy emigrant szaleje, kiedy wyjeżdża i kiedy powraca. Położył pieniądze. Dopiero teraz urzędnik okrętowy pokręcił głową. Za mało, amico.

— Jak to?

— Od wczoraj kartel okrętowy podwyższył cenę szynkarci o 10%.

— Nie mar, więcej!

Wiem, widzę, przepiłeś. Wy tak zawsze. Najpierw pije, później prosi.

Marcinkiewicz wziął na ambit i z har do podniesioną głową wyszedł z biura. Instyktownie, jak kot, który powraca do starej siedziby, poszedł do Darsena Nortle.

Bał się grać w kinelkę. Policja mogła już być na tropie. Przejrzanie wmieszał się w tłum wielkiego portu, jednego z największych portów świata, tłum żegnających i witających.

To „Oceania” odjeżdża do portów włoskich. Słowa języka Anzeli i don Roberta, rozumiane przez Marcinkiewicza nie gorzej, niż polskie, latały w powietrzu. Krzyki, pocałunki, płacze, dźwięki orkiestr składały się na obraz jedyny w swoim rodzaju.

Marcinkiewicz przypomniał sobie słowa Don Roberta o wolającym okręcie. Gdyby był trzeźwy, pojechałby na tram pa, ale tak złapią i wygonią odrazu. Le-

piej nie patrzeć, bo może coś pęknąć w sercu i człowiek popłynie za okrętem! Wyszedł z Darseny na wspaniały bulwar Avenida de Costanera i siadł na kamiennym parapecie. Przyptyw La Platy, dziwnej rzeki z przyptywem i odpływem, walił łaranami wód w granity bulwaru.

* * *

Jeszcze parę godzin temu La Plata była cicha i spokojna, jak dziecko. Zupelnie, jak życie emigranta, w cichej wiosce nad jednym z niezliczonych jezior Wilenszczyzny.

Marcinkiewicz był chłopcem uczciwym. Wyjechali z Polski nie dlatego, że musieli, ale dlatego, że chciał odbudować gospodarstwo zniszczone przez wojnę. Ale odrazu po wyjściu z Darseny Nortle opadła przestraszona, nieśmiała emigranta ze wsi banda kinelkarzy i ograla go do nitki w kinele.

Kiedy błagał ich z płaczem, ażeby mu zostawili chociaż dwa pesos na nocleg i obiad, z litości nauczyli go ogrywać innych!

Marcinkiewicz grał w ruletkę i wysyłał pieniądze do domu. Ojciec kupował krowy, budował się, wprowadzał nawet łnowacie. Był ciekawy nowinek zawsze. Dobry syn stoczył się aż do San Fernando. Potem przyszli ludzie z Delty, żyjący, obok wspaniałych letnich siedzib

letnich milionerów, z przemysłnictwa. Po tem Anzeli i don Roberto, poeta granic?

„Jeżeli nie znajdą don Roberto, weź w ciebie”. Któż znajdzie don Roberto? Łatwiej szpilkę odszukać w Atlantyku, niż króla przemysłników w państwie Delty.

* * *

„Oceania” wychodzi już z Darseny, holowniki, jak żuki, kręcą się przy olbrzymie. Odchodzi i woła!

Woła tam gdzie nad cichym jeziorem stoi piękny dom, wybudowany jego pracą! Dom, w którym wszyscy przyjmą go wybuchem radości i nie będą pytali z czego żył w Ameryce!

Przed nim dom, piękny dom, a za nim więzienie, może dożywnie, jeżeli don Roberto!!!..

Do okrętu nie daleko. Może wylądować tonącego. Może zlitują się pasażerowie i kupią mu bilet. Opowie im o żonie — Włosce, która utonęła w państwie wielkim i pusłym, jak morze!

Skoczył za parapeł. Przyptyw chwycił go w swoje ramiona, ogłuszył straszliwym uderzeniem i porwał na zawsze.

Nad Paryżem Ameryki Południowej... zapalały się pierwsze łuny reklam świetlnych. „Oceania” zwolna oddalała się w stronę Europy!

Kazimierz Leczyk

DRUSKIENIKI

101-y sezon

NAD NIEMNEM

101-y sezon

SOLANKA DO PICIA

KĄPIELE

SOLANKOWE
BOROWINOWE
KWASOWE
TLENOWE
PIANKOWE

ELEKTRO-i WODOLECZNICTWO.

INHALATORIUM.

IRYGACJE i PŁUKANIA JELIT.

ZAKŁAD LECZNICZEGO STOSOWANIA SŁONCA,
POWIETRZA i RUCHU. KĄPIELE KASKADOWE.
PIĘKNIE POŁOŻONA STACJA KLIMATYCZNA.

Sezon trwa od 15 maja do 1 października.

Informacje: Dyrekcja Zakładu i Komisja Zdrojowa w Druskenikach, Związek Uzdrawisk Polskich w Warszawie oraz wszystkie placówki „Orbisu” w kraju i za granicą

ŻART NA STRONIE

ANTONI CZECHOW.

Radość

Noc. Dwunasta godzina.

Rozczochrany, podniecony Dymcio Kułdarow wpadł do mieszkania swoich rodziców i śpiesznie zaglądał do wszystkich pokoi.

Rodzice udawali się właśnie na spoczynek. Siostra już leżała w łóżku i kończyła czytać ostatnią stronę jakiegoś romansu. Bracia — gimnaziści spali.

— Skąd ty? — zdziwił się rodzice. — Co z tobą?

— Och, nie pytajcie! Coś nieoczekiwanego! coś niespodziewanego! To... to prawie nieprawdopodobne!

Dymcio zaśmiał się. Szczęście pozbaawiło go do tego stopnia siły w nogach, że usiadł na krześle.

— Nie do uwierzenia... Nie wyobrażacie nawet tego! Spójrzcie!

Siostra wyskoczyła z łóżka, okrywając się prześcieradłem, podeszła do brata. Zbudzili się gimnaziści.

— Co z tobą? Jak ty wyglądasz?!

— To z radości, matczko! Przecież teraz zna mnie cała Rosja! Przed tym tyl koście wy wiedzieli, że na tym świecie istnieje rejestrator Dymitr Kułdarow, a teraz wie o tym cała Rosja! Matczko! O, Boże!

Dymcio zerwał się, przebiegł wszystkich pokoje i znowu usiadł.

— Więc co takiego zdarzyło się? Opo wiedz jak się należy.

— Żyjecie jak jakieś dzikie zwierzęta, zupełnie nie czytacie gazet, nie zwracacie żadnej uwagi na sensacje, a w gazetach przecież tyle interesujących rzeczy! Niech tylko coś się stanie, a już wiadomo, nic się nie ukryje! O, jakim szczęśliwy! Boże! Przecież jedynie o wybitnych ludziach gazety drukują, a tu naraż o mnie także!

— Co też ty? Gdzie?

Ojciec pobladł ze wzruszenia. Matka zwróciła oczy w stronę ikony i przeżegnała się. Gimnaziści wskoczyli i w nocnej bieliźnie podbiegli do swego starszego brata.

— Tak! O mnie wydrukowano! Teraz cała Rosja wie o mnie. Matczko, schowaj ten numer na pamiątkę. Będziemy od czasu do czasu czytać. Spójrzcie!

Dymcio wyciągnął z kieszeni gazetę, podał ojcu i wskazał palcem na miejsce obwiedzione synem ołówkiem.

— Czytajcie!

Ojciec włożył okulary.

— No, czytajcie!

Matka znowu spojrzała na ikonę i przeżegnała się. Ojciec kaszlnął i zaczął czytać:

„29 grudnia, o godzinie jedenastej wieczorem rejestrator Dymitr Kułdarow... — A co! Widzicie?

„rejestrator Dymitr Kułdarow, wychodzący z piwiarni, znajdując się przy Małej Bronnej, w domu Kozichina, będąc w stanie nietrzeźwym... — To ja z Siemionem Pietrowiczem... Wszystko szczegółowo opisałem! Dalej czytajcie! Uwaga!

„...będąc w stanie nietrzeźwym, pośliznął się i upadł pod konia dorożkarza Jana Drołowa, mieszkańca wsi Duryki-noj, juchnowskiego powiatu. Przestraszony koń przeskoczył Kułdarowa i — prze ciągnawszy przez niego sanki ze znajdującym się w nich kupcem moskiewskim,

Wszędzie i zawsze przyda się
książka z

Biblioteki Nowości

Wilno, ul. Jagiellońska 10. Tel. 13-70.

OSTATNIE NOWOŚCI — klasyczne

literatura szkolna — naukowa.

Czynna od 11 do 19 godz.

Abonament miesięczny — 1 zł 50 gr.

Kaucja 3 zł.

Wysyłka na prowincję.

Stefanem Łukawym — pomknął ulicą i został zatrzymany dopiero przez wartowników. Kułdarowa — po dojściu do przytomności — odprowadzono do cyrkułu i opatrzone. Uderzenie, które otrzymał w ciemności...

— To o ochłobę, ojczu! Ale dalej, dalej czytajcie.

...które otrzymał w ciemności, nie przedstawia nic poważnego. O zajściu sporządzono protokół. Nieszczęśliwemu zapew niono opiekę lekarską!...

— Kazali ciemnie nacierać zimną wodą. Przeczytaliście sami! Aha! Otóż to! Teraz już po całej Rosji flu... poszło! Pozwólcie tu...

Dymcio schwycił gazetę, złożył ją i wsunął do kieszeni.

— Lecę do Makarowych, pokażę... potem jeszcze trzeba przeczytać Iwanickim, Natalii Iwanownie, Anisimowi Wasylczikowi... Biegnę! Żegnajcie!

Dymcio nasunął furażerkę z kokardką i podniecony, uszczęśliwiony wybiegł na ulicę.

Tłumaczył J. H.

—o—

Ambasador chiński, heroata i fakt dokonany

Ambasador Chin w Paryżu, dr Wellington Koo, wygłosił odczyt, w którym wyraził, między in. żal z powodu pewnej inklinacji w stosunkach międzynarodowych do uznawania faktów dokonanych. Zaznaczył przy tym, iż — rzecz osobliwa — w języku chińskim nie ma wyrazów odpowiadających znaczeniu słów „fakt dokonany”, tak, iż za stępuje je francuskie: „fait accompli”. W kilka dni później gdy ambasador przyjmował u siebie jednego ze swych rodaków, wrócił do tej samej kwestii i wyjaśniał mu znaczenie wyrażenia „fakt dokonany”.

— Jeśli wypiję filiżankę herbaty — zauważył go ambasadora — będzie to fakt dokonany?

— Nie, to nie to. Jeśli ja nie pozwolę panu wypić herbaty, a pan opróżni filiżankę jednym haustem, postawi mnie pan w obliczu faktu dokonanego. Rozumie pan teraz? Rozmówca dra Koo namyślał się przez chwilę.

— Wydaje mi się, że w takim razie po parzyłbym sobie usta...

—o—

MAŁŻEŃSTWO.

Ona: — Ach, jak pięknie! Patrz, go przyroda obudziła się ze snu!

On: — Nic dziwnego, skoro tak krzyczysz!

ZUPEŁNIE TO SAMO.

— My, kobiety nowoczesne, jesteście my udręczone. Ach jak dobrze się działać Ewie w raj!...

— Nie widzę żadnej różnicy. Masz ogród, masz męża i — jak mi powiedziałeś — nie masz się w co ubrać!

U FRYZJERA.

Klient, którego fryzjer kaleczy przy goleniu:

— Panie, ma pan drugą brzytwę?

— A po co to panu?

— Po co? Po to, abym się miał czym bronić!

W SZKOLE.

Nauczyciel: — Powiedz mi, jaka jest najważniejsza pora na zbieranie jabłek?

Uczeń: — Gdy psy są na uwiecz!

Materiały do „Żartu na Stronie” należy nadsyłać na adres redakcji „Kurlera Wileńskiego” dla Anioła Mikutki.

Piszą do nas

Troki czekają na kolej

Po ukazaniu się w prasie wiadomości o tym, że zamierzono rozpocząć budowę odnogi kolejowej ze Starych do Nowych Trok (odcinek około 3 km), oceniano ów fakt jako doniosły w życiu nie tylko samych Trok, lecz i licznych rzesz turystów, młodzieży szkolnej, oraz mieszkańców Wilna.

Jako następstwo tej wieści, dało się zauważyć w Trokach wykupywanie działek nadziejących przez „kapitały” spoza Trok. Pobudowano cztery budynki kolonii kolejowców, jeden budynek letniskowy prywatny, zaś władze wojskowe poszukiwały terenu pod budowę pomieszczeń dla wojskowego klubu sportów wodnych.

Tymczasem sprawa budowy odcinka kolejowego do Trok ucichła.

Odcinek kolejowy dla Trok jest najistotniejszym warunkiem rozwoju życia gospodarczego i kulturalnego Trok, które dziś pod żadnym względem nie są należycie wykorzystane.

Troki w przyszłości muszą stać się wzorową miejscowością turystyczną, letniskową, ośrodkiem sportów wodnych latem, a zimowych — zimą, oraz miejscowością posiadającą przemysł przetwórczy.

Troki posiadają ku temu pomyślne warunki dane przez naturę:

a) piękno jezior trockich z rozsiągniętymi wyspami, ruiny zamku na wyspie, starodawny kościół z cudownym obrazem;

b) masowa uprawa „ogórków trockich”, rybne jeziora, liczne sady w okolicy z ogromną ilością owoców;

e) jeziora nadające się do sportów wodnych na szeroką skalę, oraz odpowiednie tereny narciarskie.

Ludność miejscowa nie jest w stanie o własnych siłach finansowych dokonać zmian na lepsze. Kapitały prywatne spoza Trok podjęłyby niewątpliwie budowę odpowiednich hoteli, domów letniskowych, fabryki konserw rybnych, przetworów owocowych i warzyw, gdyby miały zapewnić rentowność! Trzeba tylko zobaczyć, aby życie gospodarcze zapuściło żywym tępem. Bódcem tym byłby odcinek kolejowy, łączący Troki z arterią kolejową Wilno — Warszawa.

Dotychczasowe połączenie autobusowe nie odpowiada potrzebom turystycznym, ani potrzebom miejscowej ludności. Autobusy nie mogą pomieścić jednorazowo więcej niż 18 do 20 osób. Są zbyt drogie — 3 zł. do Wilna i z powrotem. W sezonie zimowym uzależnione od opadów śnieżnych. Wreszcie ulegają uszkodzeniu w drodze. Tu musimy wspomnieć o niektórych wypadkach: 1) autobus wiozący grupę wycieczkowców. W drodze, pod Landwarowem popadł się. Reperacja koła trwała 4 godziny. Uczestnicy zmarnowali dzień cały na podróży z niespodziankami i reperacją autobusu; 2) Czasem autobus jedzie na 3 kołach (czwarte spada w biegu). Wówczas dusza ucieka z człowieka w zaświaty.

W obu wypadkach osobiście brałem udział. Taka przejażdżka pozostaje długo w pamięci turystów i nie zachęca do powtórnego odbycia podróży. Powiedzmy szczerze, że komunikacja autobusowa do Trok to zło konieczne. Autobusy są tam dobre gdzie ruch podróżnych jest niewielki, do 20 osób.

A ileż wycieczek nie może przybyć do Trok dlatego, że komunikacja kolejowa z Wilna do Landwarowa, następnie 9 km szosą do Trok, jest uciążliwa, czasami niemożliwa. Autobusami nie kalkuluje się. Ktoś powie — przecież wycieczki przyjeżdżają. Owszem. Ale ich ilość to kropla w morzu. Porównajmy z możliwościami. Wszak każda wycieczka przyjeżdżająca do Wilna mogłaby przybyć do Trok, by czytać historię przodków naszych z pozostałych śladów ich życia, by ujrzeć, może jedyny raz w życiu, właściwości i piękno jezior trockich. Jeżeli wycieczka liczy 60 osób, ogólny koszt wycieczki, która chciałaby przybyć do Trok, wzrasta o 180 zł, z tytułu kosztów przejazdu z Wilna do Trok (3×60 osób). Przyjazd do Trok szczególnie jest utrudniony dla szkół powszechnych. Organizatorzy muszą walczyć o każde 10 groszy, a celowo zużyć każdy grosz.

Z chwilą zwiększenia się liczby osób, przybywających do Trok, wzrastałyby równolegle potrzeby zdrowiska (budowa hoteli, domów letniskowych, spółdz. mleczarsko-jajczarska, sklepy spożywcze, spółdzielnie przetwórcza i wyrobu sprzętu do sportów wodnych i narciarskiego), ludność większa miałaby możliwość łatwego zbytu produktów rolnych i gospodarstwa domowego. Przewoźnicy

jeziorni zwiększyliby ilość łodzi (często jedynego źródła dochodu).

Muszę przemówić także w imieniu tych rodziców, którzy posyłają swe dzieci do szkół średnich w Wilnie i tych, którzy nie są w stanie posyłać (ludność matorolna). W każdym roku szkolnym kończy w Trokach szkoły powszechne 50—60 uczniów. Z tej liczby do szkół średnich w Wilnie udaje się 10—15 uczniów. Pozostała ilość absolwentów zwiększa stopniowo kadrę bezrobotnych. Szkoły rzemieślnicze w Wilnie tracą dopływ kandydatów. niekiedy bardzo uzdolnionych, pracowitych, wytrwałych.

Kilka tygodni temu mieszkańcy Trok podpisali prośbę do władz szkolnych, żeby zostało otwarte w Trokach gimnazjum. Władze szkolne podobno ustosunkowały się negatywnie. Istnienie odcinka kolejowego rozwiązałoby i tę sprawę znakomicie. Młodzież mogłaby dojeżdżać do szkół średnich i uniwersytetu w Wilnie. A młodzież kształcąca się w Liceum Pedagogicznym w Trokach, chcąc korzystać z teatrów wileńskich nie odbywałaby piechotą wędrówek do Starych Trok i nie wracała pieszo polnymi drogami nocą. Ludność Trok nie korzysta prawie wcale z kulturalnego życia Wilna, z powodu zbyt drogiej komunikacji autobusowej i niedostosowanego rozkładu do potrzeb życia.

Przypomnijmy także sceny rozgrywane się przy odjazdach autobusów z Trok do Wilna w dni świąteczne letnią porą. Wycieczkowiec zwykle pod wieczór ściągał z jezioro do powrotu. Autobusy są niekiedy oblegane przez setki ludzi. Cisną się, by zająć miejsce, bo inaczej trzeba zostać i czekać do następnego odejścia autobusów. W autobusach tłoczą się ludzie w zaduchu, będącym syntezą gazów spalinyowych, wycieków, dymu z papierosów i t. p. (Palenie papierosów w autobusach winno być zabronione). Słowem wystarczy godzina jazda do Wilna, aby czuć się znów zmęczonym po całodziennym wypoczynku wśród jezior i lasów trockich. Z przeżyć dominują wrażenia odniesione w powrotnej drodze: tłok, zaduch, jazda na trzech kołach, wędrówka duszy w zaświaty i t. p.

Zdaje sobie sprawę z tego, że moje rozważania godzą w interes Spółki Autobusowej. Ale interes rozbudowy życia gospodarczego i kulturalnego Trok, interes turystów, mieszkańców Wilna, przyszłość młodzieży polskiej pragnącej kształcić się po przez szkoły średnie, zawodowe i uniwersytet, wreszcie trudne położenie rodziców pragnących kształcić swe dzieci, są stokroć ważniejsze od interesu Autobusowej Spółki Trockiej.

Ponadto podniesienie gospodarcze każdej miejscowości — to zwiększenie obronności kraju. Dlatego nie wolno nam przechodzić około omawianego zagadnienia obojętnie, lub odkładać ad calendas grecas.

Zagadnieniem budowy odcinka kolejowego do Trok winny, moim zdaniem, zainteresować się władze szkolne narówni z władzami wojskowymi, samorządowymi i kolejowymi. Zważywszy na doniosłość sprawy należałoby nie zwlekać lecz przystąpić niezwłocznie do realizowania planu budowy odcinka ze Starych do Nowych Trok, tym bardziej że istnieją pomyślne okoliczności, a mianowicie:

1) Ziemię pod nasyp dostarczyć może magistrat miasta Trok.

2) Nasyp wykonać można z pomocą oddziału Junaków i okolicznej ludności.

3) Podkłady i szyny musiałyby dostarczyć Dyrekcja Kolejowa.

4) Jeżeli chodziłoby o nieobciążanie Dyrekcji Kolejowej nowymi etatami dla obsługi stacji w Nowych Trokach, można by zlikwidować przystanek kolejowy Leśniki (odległe od Trok 0,3 km) i przenieść obsługę do Trok.

Wiemy także i o tym, że p. plk. Fieldorf i p. dr. Zajackowski (burmistrz Trok) podejmowali starania w sprawie budowy odcinka. Trudności podobno stawiały władze kolejowe.

Minowoli budzi się pytanie: dlaczego odpowiednie czynniki wstrzymują budowę omawianego odcinka?

Wiemy, że mogą być sprawy pilniejsze, ważniejsze. Ale nie mniej budowa odcinka kolejowego do Trok staje w rzedzie potrzeb „najważniejszych, najpilniejszych” i winna być jak narychlej zrealizowana.

Roman Gawiński.

Rosół do najrozmaitszych farszy przyrządza się najszybciej z

MAGGI^{ego}
kostek bulionowych

Proces Michalskiego i Idzikowskiego w Warszawie

Zakończenie onegdajszej rozprawy miało przebieg następujący.

Od godz. 18 zeznawał św Roman Darowski. Był on kolegą szkolnym Michalskiego. Kiedy się dowiedział od niego o złym stanie interesów „Frampolu”, Michalski zapoznał go z Miazgą i świadek wziął „Frampol” w dzierżawę, sądząc, że mu się da wyprowadzić firmę na czyste wody. W rok później, nastąpiło aresztowanie Michalskiego. Nazajutrz zwrócił się do świadka buchałta „Frampol”, zaśła ny Miazgą, z propozycją od niego; ujęła w dość kategorię formę, aby w ciągu kilku dni zrzekł się dalszej dierżawy i oddał Miazdze wpływ z dostawy lniarskich wyrobów „Frampolu” do saln pań wowych, co by wynosiło przeszło 100.000 zł. Na poparcie tego żądania wysunąłby argument, że w przeciwnym wypadku Darowski zostanie uwikłany w proces Michalskiego. Jednocześnie prawie świadek otrzymał list od pani Michalskiej z tą samą propozycją. Świadek niezwłocznie udał się do sędziego śledczego Kleinerla i przedstawił mu całą sprawę.

Na niedługo przed aresztowaniem Michalskiego świadek był obecny przy rozmowie podczas której Michalski robił obliczenie z Miazgą swolch wzajemnych zobowiązań. Świadek siedział przy innym biurku, ale słyszał, że się porozumieli. W pewnym momencie Michalski podszedł do świadka i wręczył mu plik rachunków i wykazów. Po czym dodał z naciskiem: — Schowaj to.

Świadek włożył te papiery do szuflady swego biurka i zamknął na klucz. Po

aresztowaniu Michalskiego papiery te zostały przez kogoś wykradzione. Zamek szuflady był ziamany. Kiedy świadek będąc ponownie u sędziego śledczego, wyraził przypuszczenie, że włamania dokonali Miazga, nastąpiła konfrontacja. Wówczas Miazga przyznał się do tego.

Towarzystwo „Jurata” zwróciło „Frampolowi” 40 tys. zł, z których 36 tys. śwła dek użył na zaspokojenie wierzytelności. 4 tys. z tej kwoty spłacił wierzytelnością Zandberg. Świadek likwidując swoje sto sunki dierżawcze z „Frampolem” wyszedł stamtąd ze stratą 60 tys. zł. Miazga wystawił weksły in blanco na kwotę powyżej 100 tys. zł. Były one bezwartościowe i świadek ma je w swolm posiadaniu. Co do stosunków drzewnych, świadek stwierdza, że ani jedna transakcja leśna z ordynacją Zamojskich nie mogła się odbyć bez interwencji Leiby Rozena albo kupca Kapłana. Pobierali oni prowizję za każdą transakcję.

Następny świadek, fabrykant łódzki Herszenberg ustala okoliczność, że kiedy podczas lustracji ksiąg handlowych rewidenci skarbowi znaleźli rozbieżność w wykazach dochodu i obrotu, a wkrótce potem Izba Skarbowa zażądała od firmy dopłacenia 670 tys. zł, sprawa oparła się o Warszawę i dalsze prowadzenie tej sprawy powierzono adw. Groskopfowi. Podatek rozłożono na raty p 20 tys. zł, a następnie po 10 tys. zł.

Na tym przerwano czwartkową rozprawę po godz. 21, aż do dnia 16 bm. z powodu złego stanu zdrowia prokuratora.

Kapusta włoska z baraniną

1/4 kg baraniny, cebula, 2 główki kapusty, 1/2 kg ziemniaków, 1 łyżka masła, 1 łyżka maki, 2 MAGGI-ego kostki bulionowe.

Baraninę wypłukać, posolić, obłożyć plasterami cebuli i zostawić pod przykryciem. Następnie gotować mięso wraz z podzieloną na części i sparzoną kapustą. Krótko przed ugotowaniem dodać ziemniaki pokrojone w kostki i gotować całość do miękkości. Z masła i maki przyrządzić zasmażkę, rozprzewdzić bulionem z 1/2 litra wrzącej wody i 2 MAGGI-ego kostek bulionowych i dodać do mięsa. Zagotować i odstawić.

Młodzież z Nowogródzyny odwiedzi Wilno

Z inicjatywy Komisji Wycieczkowej przy Kuratorium Okr. Szk. w Wilnie, zostanie zorganizowana zbiorowa wycieczka do Wilna młodzieży szkół powsz. i zespołów oświaty pozaszkolnej z terenu pow. baranowickiego, nieświeskiego i stołpeckiego. Wyjazd z Baranowicz nastąpi 13 czerwca br. Pobyt w Wilnie potrwa dwa dni.

Plan wycieczki obejmuje: złożenie hołdu Sercu Marszałka Piłsudskiego na Rosie, zwiedzenie Wilna, przedstawienie w Teatrze i przejazd statkiem do Werek.

Koszt udziału w wycieczce od jednej osoby wynosi razem z przejazdem, mieszkaniem, utrzymaniem i zwiedzaniem Wilna z lotych 11. Zgłoszenie na wycieczkę należy kierować do właściwego Inspektoratu Szkolnego najpóźniej do 28 maja. Należność należy wpłacać na konto PKO Nr 700.002.

Najstarsze i najbardziej pozytywne pismo polskie w Litwie

TYGODNIK

CHATA RODZINNA

(16 rok wydawnictwa)

Adres: Kaunas, Ožėškienės g-vė 12.

Najlepsze źródło informacji i miejsce dla ogłoszeń.

Prenumerata — do końca roku 5 zł. z przesyłką pocztową.

Numery okazowe na żądanie gratis.

Krajoznawcy wileńscy

Od czasów słynnej instrukcji opracowanej przez Filaretów w celu poznania kraju i wydanej potajemnie w r. 1821 w drukarni Bazylińskiej p. t. „Opis jeograficzny” aż do istniejących obecnie legalnie przy gimnazjach wileńskich 19 kół młodzieży krajoznawczej przejawiają się w Wilnie silne zainteresowania krajoznawcze.

Podobnie jak lokalny patriotyzm jest źródłem i podstawą dla umiłowania swojszczyzny i dla szerzej pojętego patriotyzmu, tak i umiłowanie Wilna jest wśród Wilnian źródłem zainteresowań krajoznawczych. Nie jest więc przypadkiem, że najżywczej sekcją wileńskiego oddziału P. T. K. jest sekcja Miłośników Wilna im. Ferdynanda Rusczyca.

Rusczyć był w r. 1911/12 redaktorem pisma lokalnego o charakterze krajoznawczym: „Tygodnik Wileński”. Już w owym czasie istniało kilka towarzystw polskich w Wilnie zalegających przez władze, jednak o założeniu samodzielnego towarzystwa krajoznawczego lub oddziału P. T. K. nie można było marzyć. Rusczyć i Koło, które przy nim się grupowało nielegalizowanych miłośników Wilna przyjmowało przybywające do Wilna wycieczki krajoznawcze.

Pamiętam, że z poza-przeważnie warszawskich wycieczek szkolnych wyróżniała się, jako z odleglejszej miejscowości i złożona z członków P. T. K. i prowadzona przez wybitnego krajoznawcę p. Rawitę Witańskiego — wycieczka piotrowska. Było to mniej więcej 30 lat temu. Wtedy ś. p. Rusczyć, dr. Zahorski oraz parę osób jeszcze żyjących zapi-

sało się na członków oddziału piotrkowskiego P. T. K. manifestując w ten sposób swoją łączność z polskim krajoznawstwem.

Odkąd zostało wskrzeszone Państwo Polskie wileńscy miłośnicy Wilna i krajoznawcy są członkami oddziału wileńskiego P. T. K.

Cechą charakterystyczną krajoznawców wileńskich jest czynna miłość do zabytków przeszłości, sztuki i przyrody, polegająca nie tylko na kontemplacji ale i obronie piękna przed zagładą. Dlatego to sekcja miłośników Wilna im. Ferdynanda Rusczyca przyczyniła się do powstania w Wilnie społecznej Komisji Urbanistycznej i przez zainteresowanie szerszego ogółu aktualnymi dla Wilna sprawami urbanistycznymi uratowała brzegi Wilenki przy Puszkarni i Wilię w granicach Wielkiego Wilna od zepszczenia, które by nastąpiło gdyby zostały zrealizowane plany regulacji Wilenki albo plany budowy hydroelektrowni w Werekach. Jednak tylko pewna stosunkowo nieznaczna część „herbatek” wileńskiego oddziału P. T. K. była poświęcona omawianiu bolączek urbanistycznych, większa zaś część referatów obracała się około tematów krajoznawczych. Naprz. w ubiegłym roku pp. magistrowie Petrusowiczowie referowali O osobliwościach południowych krawędzi Podola p. dr. Cehak Holubowiczowa O prehistorii Wileńszczyzny w świetle ostatnich wykopalisk, delegat P. T. K. oddziału suwalskiego O Suwalszczyźnie, jako terenie turystyczno-letniskowym.

Oddział wileński P. T. K. w swojej działalności współpracuje z komitetem ochrony przyrody i jeden z wieczorów poświęcił obronie zagrożonego piękna jezior trockich.

Oddział Wileński P. T. K. przyznął się do założenia Koła P. T. K. w Nowej Wilejce, stara się o wskrzeszenie Koła w Trokach i dąży do utworzenia Okręgu Wileńskiego P. T. K.

W. G. St.

Pierwsza kobieca spółdzielnia pracy w Nowogródzynie

Pod przewodnictwem dyr. Szkoły Rolniczej z Grzybowa odbyło się zebranie członkiń i delegatek K. G. W. i osób za interesowanych z terenu pow. baranowickiego i stonimskiego w Byleniu, na którym postanowiono utworzyć spółdzielnię pracy dla kobiet.

Na zebranie przybył starosta ze Stonima, ogrodnik pow. i szereg przedstawicieli organizacji i samorządu. W zebraniu wzięło udział ponad 120 osób Spółdzielnia ta obejmie cztery gminy, a mianowicie: gm. Nowa-Mysz i Dobromyśl z pow. baranowickiego oraz gm. Byten i Dziewiątkowice z pow. stonimskiego.

Spółdzielnia Pracy z siedzibą w Byleniu zajmie się wyrobem trykotaży, jak swetry, rękawice, skarpety i t. p., które będą dostarczane do wojska.

Myśl a Twych dzieciach!

Ze względu na nie dbaj o swe zdrowie, wzmacniaj swój organizm pijąc codziennie Ovomaltinę.

Ovomaltine
pomaga naturze

Ofiary

Zamiast upominku w dniu imienin p. dr. Zofii Wasilewskiej-Swidowej, Opiekunki Burzy Męskiej Związku Pracy Obywatelskiej Roboty — personel i wychowankowie składają na budowę ścigacza 59 zł. 25 gr.

Pan Premier na inspekcji w Nowogródzczyźnie

WARSZAWA, (PAT). — Dnia 13 maja 1938 r. prezes Rady Ministrów i minister spraw wewnętrznych gen. Sławoj-Składkowski w towarzystwie wojewody Adama Sokolowskiego dokonał objazdu inspekcyjnego województwa nowogródzkiego.

W SŁONIMIE.

Po przybyciu do Stonima, pan premier udał się do starostwa, gdzie odbył konferencję z wojewodą i starostą oraz zbadał budżet wydziału powiatowego i zapoznał się z gospodarką powiatu. Zwiedził na stępnie pan premier urząd gminny sztylowickiej w w Stonimie, gdzie również zbadał budżet, informując się o pracach inwestycyjnych zamierzonych i prowadzonych przez gminę. W urzędzie gminnym pan premier wysłuchał relacji sołtysa gromady Debry Bór o niedogodnościach, które musi znosić miejscowa ludność z powodu niefortunnego położenia gruntów prywatnych, wchodzących licznymi enklawami w lasy państwowe. Powstały stąd wielkie trudności przy wypasie bydła, gdyż nadieżnictwo nakłada liczne kary za poczynione przez bydło szkody. Pan premier przyrzekł sprawę rozpatrzyć i wydać odpowiednie zarządzenia, zapobiegające temu stanowi rzeczy.

Po sprawozdaniu wojewody o akcji budowy szkół powszechnych im. Marszałka Józefa Piłsudskiego na terenie województwa nowogródzkiego pan premier zwiedził w Sztylowcu budowę jednej ze szkół, badając miejsce, wybrane pod budowę, i dostarczony budulec. Wyraził przytem pan premier życzenie, aby szkoła została oddana do użytku już od nowego roku szkolnego.

W BARANOWICZACH.

Następnie przybył pan premier do Baranowicz, gdzie po konferencji w starostwie udał się do rzeźni miejskiej w celu zwiedzenia mieszczącej się tam wzorowo prowadzonej i dobrze rozwijającej się wytwórni przetworów mięsnych „Kresopol”. Wytwórnia ta, prowadzona przy współudziale miasta, ma pierwszorzędne znaczenie dla życia gospodarczego miasta i okolic, gdyż zatrudnia ok. 200 ludzi, a poza tym bardzo dodatnio wpływa na podniesienie stanu hodowlanego nawet w sąsiednich powiatach. W związku z tym polecił pan premier przedstawić do odznaczenia szereg osób, które przyczyniły się do rozwoju tej placówki.

W Baranowiczach pan premier zwrócił uwagę na konieczność dalszych wysiłków, zmierzających do poprawy wyglądu zewnętrznego miasta i wsi okolicznych oraz wydał miejscowemu staroście odpowiednie dyspozycje.

W pow. baranowickim zwiedził pan premier urząd gminy w Lachowiczach, gdzie zbadał dokładnie budżet gminy. — Za dbałość o wygląd zewnętrzny miasta

czka wsi polecił przedstawić do odznaczenia krzyżami zasługi wójta, sekretarza gminnego oraz komendanta miejscowego posterunku policji.

W SINIAWCE I KLECKU.

W Sinawce, pow. nieświeskiego oraz w Klecku pan premier zwrócił uwagę na wzorową czystość, panującą w tych miejscowościach. Miasto Kleck po stratach, które poniosło w ostatnim pożarze, dzięki zapobiegliwości burmistrza szybko wraca do normalnego stanu. Wójta w Sinawce i burmistrza w Klecku pan premier polecił przedstawić do odznaczenia. Poza tym na ręce starosty powiatu nieświeskiego polecił pan premier wypłacić 500 zł. na pomoc dla pogorzelców m. Klecka, 100 zł. na bibliotekę w Klecku oraz 200 zł. na budowę domu ludowego w Sinawce. Miejscowego działacza społecznego dr Nowickiego, z którego inicjatywy dom ludowy powstał, polecił pan premier przedstawić do odznaczenia.

W NIEŚWIEŻU

odbył pan premier konferencję w starostwie, wyrażając staroście swe uznanie za wyjątkową dbałość o wygląd zewnętrzny i utrzymanie porządku w powiecie, który służył może obecnie za przykład pod tym względem innym powiatom. Za zasługi na tym polu polecił pan premier przedstawić kilku wójtów z powiatu do odznaczenia.

Zwiedził następnie pan premier biura

starostwa, udzielając jednemu z referentów 300 zł. renumeracji za zauważoną pilność i dokładność w wypełnianiu obowiązków. W Nieświeżu zwiedził również pan premier wzorowo urządzonej miejscową szkołę powszechną, do której uczęszcza ponad 1000 dzieci oraz budowę łaźni miejskiej.

Z Nieświeża udał się pan premier do strażnicy KOP Łozownica, gdzie przeprowadził krótką inspekcję.

W STOŁPCACH

pan premier powitany przez miejscowego proboszcza ks. kanonika Dudzińskiego zwiedził zabytkowy kościół. Na prace, prowadzone w związku z restauracją kościoła, pan premier pozostawił 200 zł., jednocześnie wypłacił pan premier na ręce starosty 100 zł. na potrzeby miejscowej cerkwi. Poza tym zwiedził pan premier wzorowe koszary bałajonu KOP Stołpcy.

W Stołpcach i Nowogródku wydał pan premier starostom odpowiednie dyspozycje co do przyspieszenia prac nad nadaniem odpowiedniego wyglądu osiedlom. W Nowogródku zwrócił pan premier szczególną uwagę na konieczność podniesienia wyglądu ulic wylotowych.

W Piasecznie p. premier udzielił dożnej pomocy kilku rodzinom pogorzelców, a w Nowogródku polecił wypłacić na ręce wojewody 1.000 zł. na utrzymanie bursy dla dzieci włościan i robotników.

„Rozpad Czechosłowacji jest nieunikniony”

Wywiad z b. premierem węgierskim hr. Bethlenem

WIEDEŃ, (PAT). — „Deutscher Telegraph” zamieszcza pod tytułem „Rozpad Czechosłowacji jest nieunikniony” wywiad z b. premierem węgierskim hr. Bethlenem, udzielony korespondentowi holenderskiej gazety „Telegraph”, w którym

hr. Bethlen twierdzi, że Czechosłowacja musi poprosić pewnego dnia rozpaść się, a to na skutek wzrastających tendencji odśrodkowych mniejszości narodowych.

30.000 samolotów sowieckich nad Berlinem?

PRAGA, (PAT). — Prasa komunistyczna i kilka pism socjalistycznych zamieszcza treść rzekomej audycji moskiewskiej stacji „Komintern”, gdzie miano oświadczyć na falach radiowych, że „jeżeli obecny rząd niemiecki odważy się na jakiegokolwiek naruszenie granicy czechosłowackiej, nad Berlinem zjawi się 30.000 aparatów

niszczycielskich”. Za prasą sowiecką czeskie pisma komunistyczne odwołują tę wiadomość, tłumacząc się, że przyniosły ją za czeską prowincjonalną prasą socjalistyczną. — „Wiadomości fakty — pisał dzienniki komunistyczne — stacja moskiewska nie nadawała i nie mogła nadawać”.

Książki za bezcen

DRUGI katalog książek po cenach zniżonych „Wiosna 1938” wysyła darmo Dom Książki Polskiej, Warszawa, Plac 3-ch Krzyży 8 (drugie podwórko). Sprzedaż na miejscu i w księgarniach.

Teatr Muzyczny „LUTNIA”

Dziś o g. 4.15 pp. — **Zródło miłości**

z Xenią GREY (Ceny propagandowe)

o g. 8.15 w. — **ORŁOW**

z Janiną KULCZYCKĄ

We wtorek — **Księżniczka czardasza**

Toledo zawsze na czule!

Najcięższe solanka świata!

Byłoby majstra firmy A. RYDLEWSKI w Wilnie Firma chrześcijańska

Uniwersytecka Nr. 2
to nowy adres
znanego zegarmistrza
M. Wyszomirskiego
byłego majstra firmy
A. RYDLEWSKI w Wilnie
Firma chrześcijańska

DRACENA duża
szerokolistna
sprzedaje się. — Wilno, Stalowa 3

Woda Górska Morszańska i sól krystaliczna lub proszkowana — znakomite środki w nasykowanym zaparciu stołca. Żądać w aptekach i składach aptecznych

Wiosna w naszych uzdrowiskach

Mimo, że wiosna tego roku zaznacza się szczególnym zinnem, nasze uzdrowiska zaczęły w pełni swój sezon wiosenny — bo i słusznie. Np. Rabka — perła naszych uzdrowisk górskich, położona w Karpatach na słonecznym płaskowzgórzu, zasłoniętym z trzech stron górami: Babia Góra, (1725 m), Luboniem (1023 m) i łańcuchem Gorców — daje tyle wiosennych uroków, że dobrze ten postanowił, kto po zdrowie jedzie do Rabki właśnie w okresie wiosennym.

Rabka jest dostępna dla wszystkich — dla niezmężnych i dla bogatych.

Uposażona w 11 źródeł o obfitej zawartości wód jodo - bromo - solankowych, z esencjami radu, które służą nie tylko do picia, ale także do celów leczniczych, w formie kąpiei, zmywań, inhalacji, parówek itp. Urządzenia lecznicze Zakładu stoją na wysokim poziomie, to też każdy, nie tylko dzieci, ale i dorośli znajdą w Rabce odpoczynek i zdrowie.

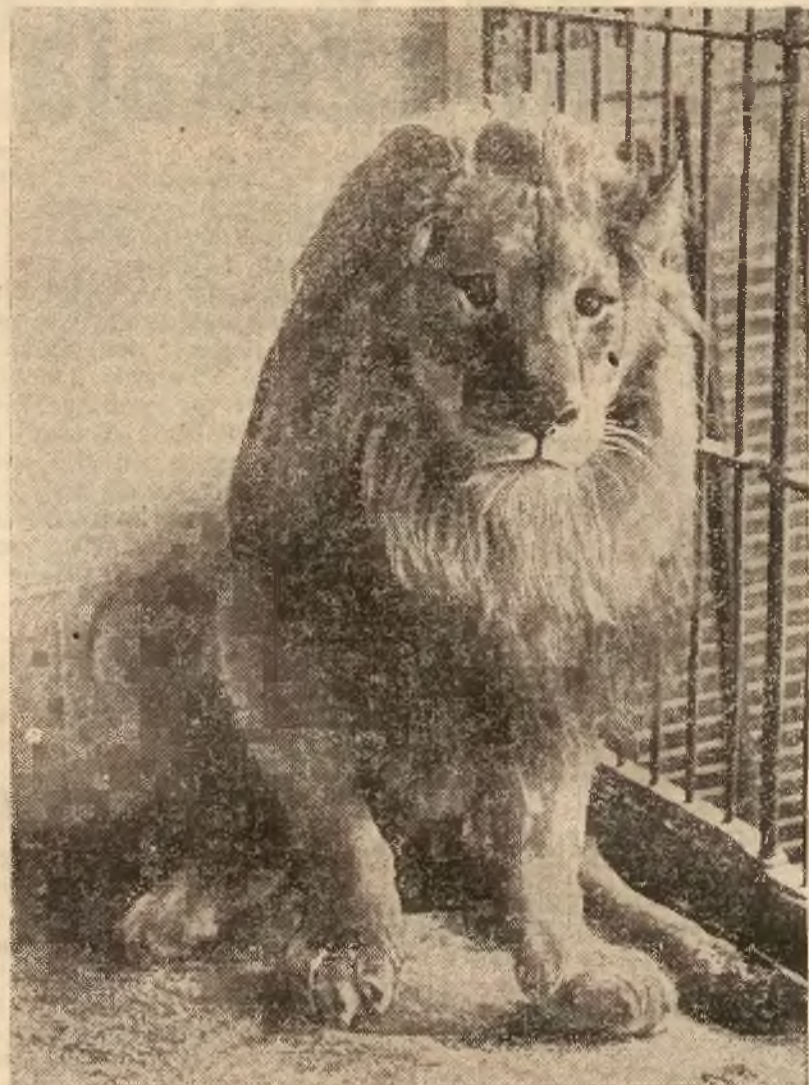
Rabka jest wielkim uzdrowiskiem zakroczonym na miarę uzdrowisk europejskich. Dużo się w tym kierunku działo, i dzia-

ła, a przyroda sama uposażyła Rabkę w jaknajkorzystniejsze warunki klimatyczne. Położona około 560 m nad poziomem morza, zalesiona, teren suchy, falisty, cudne spacerki i wycieczki, łagodne powietrze przesycone ozonem, oddziaływują kojąco i dobroczynnie na organy oddechowe i ogólne samopoczucie.

Przepracowany i zmęczony przybysz odetchnie tutaj swobodnie, nasyci się życiodajnym powietrzem „urokiem natury, uspokoi skołataną nerwy. W takich warunkach odpoczynek przychodzi sam z siebie, a chorzy na: krzyżycę, artretyzm, nerwice, osłabienie mięśnia sercowego, sklerozę, choroby kobiece, zapalenie otrzewnej, opłucnej, osierdza, schorzenia górnych dróg oddechowych itp. są na usługi nie tylko naturalnej dobrej Rabki, (11 źródeł) ale i wspaniałe urządzenia: lecznictwo fizykalne, hydroterapia, okłady borowinowe, inhalacje łącznie z masażami, kwarceówki, urządzenia elektryczne itp.

Wiosna w Rabce, to prawdziwy wypoczynek. Komu drogie zdrowie swoje i bliskich, jedzie do Rabki.

Król zwierząt

Król... Tym trafniejszą wydaje się nam taki „tytuł”, gdy spojrzymy na wspaniałą i potężną postać oraz na pełne władczego wyrazu spojrzenie tego okazałego lwa; jedynie to przykre tło — kraty — psuje „monarszy” nastrój i efekt sytuacji.

Polski próbny lot balonem do stratosfery

WARSZAWA (PAT). Zapowiedziany od paru dni start balonu „Toruń” do granic stratosfery nastąpił dziś w godzinach rannych z Legionowa.

Od północy trwały w Legionowie przygotowania, związane z napełnieniem balonu wodorem. Umocowany na linach, trzymany przez żołnierzy, balon powoli zaczyna się wypełniać wodorem, który doprowadzany jest przez rękaw apendyksu z gazochronu tj. ze zbiornika przenośnego z wodorem.

Pajemność balonu wynosi 2200 m sześciennych, jednakowoż balon nie został w całości wypełniony wodorem lecz do 1300 m sześci.

O godz. 5 rano przybywają z Warszawy do Legionowa samochodem kpt. Burzyński i dr. Jodko-Narkiewicz, którzy stanowią załogę balonu „Toruń” o znakach rejestracyjnych „S. P. — A. W. K.”.

W rozmowie ze specjalnym wysłannikiem P. A. T., dr. Jodko-Narkiewicz podkreślił, że lot dzisiejszy ma charakter przygotowawczy do właściwego startu do stratosfery, który ma nastąpić jesienią z doliny Chochołowskiej. Dzisiejszy lot ma na celu sprawdzenie działania aparatów na wysokości około 9.500 m, jak również badanie promieni kosmicznych. Do tego celu służyć będzie specjalna komora jonizacyjna.

Baloniarze stratosferyczni, gdyż tak ochrzczono dziś kapitana Burzyńskiego i dr. Jodko-Narkiewicza, zabierają ze sobą następujące przyrządy:

Statoskop — przyrząd, służący do pokazywania czy balon obniża się, czy też wznosi się do góry.

Wysokościomierz — do stwierdzenia wysokości na jakiej balon się znajduje.

Meterograf — pokazuje ciśnienie, wilgotność i temperaturę.

Barograf — do notowania wysokości w danym czasie.

Dwa inhalatory — polski wymalazek majora Petrazyskiego do oddychania na wysokości ponad 4.500 m, oraz 1 inhalator angielski.

Zapasy tlenu do oddychania znajdujące się w 6 butlach tlenowych i jednej zapasowej i wynoszą razem — 8.000 litrów tlenu.

Wszystkie przyrządy są umocowane do spadochronów, przy których znajdują się koperty do znalazców, by ci odesłali pod wskazanym adresem.

O godz. 7.45 żołnierze trzymający liny zaczynają je wolno puszczać, kpt. Burzyński i dr. Jodko-Narkiewicz ze spadochronami na plecach, znajdują się już w gondoli i o godz. 7.51 rano balon, puszczony z uwięzi, poszybował w kierunku północno-wschodnim.

Przed godziną 13 w miejscowości Zegrze Północne balon „Toruń” wylądował szczęśliwie na terenach wojskowych. Lot odbył się w warunkach atmosferycznych wyjątkowych przy zupełnym braku wiatru.

Zamierzoną wysokość 9.5 km osiągnięto, jak również przeprowadzono zamierzone badania naukowe. Ładowanie było łagodne, jakkolwiek lot niecy, chcąc zabezpieczyć aparaty przed uszkodzeniem, musieli je wyrzucić na specjalnych spadochronach.

BÓŁACH GŁOWY
NERWOBÓŁACH I GRYPE
stosuje się
PROSZKI
DŁA DOROSŁYCH ZE ZŁ. F. 8.00
KOWALSKINA

Ostrzeżenie

Oświadczam, że za długi żony mojej Eugenii Jakimiakowej nie odpowiadam.

J. Jakimiak

„NIEBIESKIE RÓŻE”

Tango — wyk. M. Fogg

„TAKIE BLADE MASZ USTA”

Slow-Fox — wyk. M. Fogg

„ZAKOCHANY ZŁODZIEJ”

Slow-Fox — wyk. M. Fogg

Najnowsze przeboje na

najlepszych płytach

„SYRENA”

Do nabycia we wszystkich sklepach muzycznych

Stan podgorączkowy jest alarmem...

Chorobom płucnym, ostro występującym przy zimnej, wietrznej i wilgotnej pogodzie, towarzyszą często stany podgorączkowe. Są one sygnałami alarmującymi, że organizm niedomaga i potrzebuje pomocy. Zawsze wóć, przy pierwszych objawach kataru płuc, brzochnicy, rozedmnie, zaatakowaniu oskrzeli, stosuje się przynoszące ulgę zioła

Oskara WOJNOWSKIEGO

PRZECIWKO CHOROBOM PŁUCNYM I BLEDNICY

„ELMIZAN”

Do nabycia w aptekach i składach aptecznych. Adres dla bezpośrednich zamówień: Oskar Wojnowski, Warszawa, Wojciecha Górskiego 3 m. 4.

Kredyty inwestycyjne

Wśród szeregu zagadnień natury gospodarczej, Państwowy Bank Rolny zwraca ostatecznie specjalną uwagę na akcję usprawnienia zbytu i przetwórstwa artykułów rolnych. W związku z tym, rozszerzone zostało za silanie inwestycji rolnych, przez uruchomienie kredytów na ten cel przeznaczonych. Ostatnio uzyskaliśmy szereg danych o kredytach inwestycyjnych przyznanych dla naszych województw, przez Oddział Państwa Banku Rolnego w Wilnie.

Kredyty te przyznawane są: na budowę i adaptację śpichrzów zbożowych, budowę przetwórn, suszarni i przechowalni owoców, warzyw, grzybów itp. budowę urządzeń dla

przerobu lnu i konopi oraz innych jednostek, służących rozwojowi przetwórstwa i handlu rolnego.

Kredytów na powyższe cele Oddział Banku przyznał 1.870.000 zł.

Ponadto Oddział Banku przyzna 600.000 zł kredytów na inwestycje w rybactwie oraz na budowę mleczarni, serowarni i kazeinarni ni. zł. 438.000.

Zaznaczyć należy, że kredyty inwestycyjne udzielane są na wyjątkowo dogodnych warunkach, oprocentowanie ich bowiem wynosi zaledwie 1 i pół proc. w stosunku rocznym, a termin spłaty dochodzi do 20 względnie 40 lat.

Wątroba jest filtrem dla krwi

Zanieczyszczona krew wskutek złego funkcjonowania wątroby może powodować szereg rozmaitych dolegliwości: bóle artretyczne, łamania w kościach, bóle głowy, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obstrukcji, plany i wyrzuty na skórę, skłonność do tycia, mdłości, język obłożony. Choroby złej przemiany materii niszczą organizm i przyspieszają starość. Racjonalna, zgodna z naturą kuraacja jest nor-

mowanie czynności wątroby i nerek. Dwudziestoletnie doświadczenie wykazało, że w chorobach na tle złej przemiany materii, chronicznego zaparcia, kamieniach żółciowych, żółtaczce, artretyzmie, ma zastosowanie „Cholekinaza” H. Niemcewskiego. Broszury bezpłatnie wysyła laboratorium fizjologiczno - chemiczne „Cholekinaza” H. Niemcewskiego, Warszawa, Nowy Świat 5 oraz apteki i sklepy apteczne.

SWIATOWY rekord precyzji

posiadają jedynie ZEGARKI OMEGA

Cena zł. 108.

Pocztą w Narocz

Na okres od 1 czerwca do 15 września 1938 r. pocztą uruchamia sezonową agencję pocztowo - telekomunikacyjną 1 stopnia Na rocz w pow. postawskim. Agencja połączona będzie z ambulansem pocztowym Łyntupy - Narocz 492 w obydwu kierunkach. Godziny urzędowe w służbie telekom. „L” (od 8 do 18 bez przerwy).

Trzynastka kalendarzowa

Trzynastka uważana jest przez większość ludzi za cyfrę feralną. W roku bieżącym mamy jeden tylko piątek na przestrzeni dwunastu miesięcy, pozostający pod znakiem trzynastki — 13 maja.

W jaki sposób trzynastka wpłata się w życie niektórych ludzi, mówi o tym dyrektor Pima w Filadelfii (USA) Roger Bliss, który oświadczył indagującemu go dziennikarzowi:

— Myślę o przyszłości nie na podstawie gwiazd, jakby się panu zdawało; ograniczam się do refleksji nad wpływem trzynastki. Urodziłem się 13 w piątek; obchodziłem trzy nastą rocznicę urodzin w piątek 13; dwudziestą szóstą (2X13) rocznicę urodzin obchodziłem w piątek 13; spotkałem się z tą, która miała zostać moją żoną 13 kwietnia 1913 roku, zaręczyłem się 13 kwietnia 1919 roku, wziąłem ślub w piątek 13 o godzinie 13 w kościele przy trzynastej ulicy; wsiadłem zaś do pociągu, mającego nas zabrać w podróż poślubną, który stał na 13 torze!

Trzeba przyznać, iż liczba trzynastek, które dr Bliss zgromadził dla udowodnienia ich wpływu na bieg jego życia jest imponująca. I przy tym, jak wynika z toku wydarzeń, trzynastka w życiu d-ra Bliss'a nie okazała wcale przypisywanego jej złego wpływu.

KURIER SPORTOWY

Niedziela na boiskach

Program imprez niedzielnych jest następujący:

W WARSZAWIE:

W gmachu cyrku mecz zapasniczy Warszawa — Królewiec.

Na stadionie Wojska Polskiego zakończy meczu lekkoatletycznego Poznań — Warszawa.

Na stadionie W. P. mecz ligowy Warszawa — Śmigły.

W Sulejówku o 7 rano start patroli do tradycyjnego marszu Sulejów — Belweder. Strzelanie około godz. 8 w Rembertowie, meła marszu przed gmachem GłSŻ'u.

NA PROWINCJI

W Łodzi mecz ligowy ŁKS — Polonia.

W Krakowie mecz ligowy Wisła — Ruch.

W Chorzowie mecz ligowy AKS — Cracovia.

W Poznaniu mecz lekkoatletyczny pań Łódź — Poznań.

We Lwowie mecz ligowy Pogon — Warta.

W Wilnie zawody lekkoatletyczne.

ZA GRANICĄ.

W Mediolanie mecz piłkarski Włochy — Belgia.

W Oslo mecz tenisowy Norwegia — Szwajcaria.

W Berlinie mecz piłkarski reprezentacji Austrii z Aston Villą.

W Budapeszcie mecz reprezentacji Węgier z Wolverhampton Wanderers.

Dziś zawody lekkoatletyczne

Dziś o godz. 15 na stadionie Ośrodka Wychowawia Fizycznego na Piłomoniem odbędą się zawody eliminacyjne przed ustaleniem składu reprezentacji Wilna na mecz międzymiastowy z Białegostokiem. Zawody są powiadają się interesująco ze względu na udział w nich wszystkich czołowych lekkoatletów wileńskich.

Lekkoatleci wileńscy w najbliższy czwartek wyjadą z Wilna do Łodzi na zawody eliminacyjne przed meczem Polska — Francja.

W związku z meczem lekkoatletycznym Frusy Wschodnie — Polska Półn. Wschodn. zwołane zostanie we wtorek o godz. 18 w sali Ośrodka WF w Wilnie konferencja porozumiewawcza.

Na zebraniu tym ustalone zostaną wszystkie szczegóły związane z zawodami.

Warszawianka — WKS Śmigły

Piłkarze WKS Śmigły spotkają się w Warszawie w meczu ligowym z Warszawianką, która dotychczas uzyskała następujące wyniki: wygrała z Polonią 3:1, a z Wartą 4:1, przegrała natomiast z AKS i z Ruchem 2:3.

WKS Śmigły, jak wiemy, wygrał dotychczas tylko z AKS 3:1, a przegrał z Ruchem 2:5, Pogonią 0:1 i z Cracovią 0:3.

Winnianie w Warszawie powinni odnieść znaczne zwycięstwo. Powinni oni przede wszystkim grać skrzydłami.

W Wilnie mieć będziemy tylko jeden mecz o mistrzostwo „A” klasy rozegrany między Ogniskiem KPW a Robotniczym Klubem Sportowym. Godz. 17 stadion przy ul. Wiwulskiego.

HOTEL „ST. GEORGES”
W WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

Rozrywki umysłowe

Począwszy od 21 maja rozrywki będą się ukazywały stale w soboty każdego tygodnia.

W 4 kolejnych numerach ukaza się puzkowane zadania — rozwiązanie których można nadsyłać do dnia 20 czerwca.

Jako nagrody Redakcja przeznacz — książki — 3 nagrody za największe ilość punktów i 3 nagrody pocieszenia przez losowanie.

Ogłaszamy konkurs autorski — termin nadsyłania zadań do dnia 15 czerwca. Wyniki podamy w dniu 18 czerwca wraz z listą nagrodzonych. Ilość nagród uzależniamy od udziału i wartości nadesłanych zadań.

P. J. Kryszejce odpowiadamy. Nagrody wysyłamy w dniu dzisiejszym. Przepraszamy za zwłokę, wynikłą z winy księgarń.

PYTANIA DLA CIEKAWYCH.

- 1) Kto ma język z żelaza?
- 2) Kto pożera żelazo?
- 3) O czym człowiek nie może już drugiemu opowiadać?
- 4) Co mając wiele zębów kąsać jednak nie może?

ROK URODZENIA MILIONERA MORGANA.

Gdy zapytano słynnego milionera amerykańskiego Morgana, kiedy się urodził, odpowiedział. Ja miałem x lat w roku X kwadrat. Wiadomo że Morgan żył w 19 wieku.

Kiedy się urodził.

ROZKŁAD JAZDY

ważny od 15 maja 1938 r. st. Wilno

Pociągi przychodzące					Pociągi odchodzące				
Nr poc.	Rodzaj pociągu	Czas przyścia do Wilna	Przyście z	U w a g i	Nr poc.	Rodzaj pociągu	Czas odesścia z Wilna	Odesście do	U w a g i
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Mt 743	—	0.15	Grodna	—	Mt 2728	—	0.01	Landwarowa	Kursuje w święta i dni po- święteczne
Mt 2729	—	0.57	Landwarowa	kursuje w święta i dni po- święteczne	Mt 7711	—	0.25	Nowej Wilejki	—
Mt 7712	—	1.05	Nowej Wilejki	—	Mt 740	—	4.23	Grodna	—
Mt 350	—	1.40	Jaszun	kursuje codziennie prócz dni poświętecznych	Mt 2712	—	4.49	Landwarowa	Kursuje w dni robocze
Mt 336	—	4.35	Lidy	Kursuje w dni poświęteczne, oraz 6/VI i 15/VIII.	Mt 4711	—	4.50	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze
Mt 4712	—	5.30	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze	Mt 1412	—	5.04	Zawias	Kursuje w dni robocze
Mt 2713	—	5.45	Landwarowa	Kursuje w dni robocze	2814	parow.	5.20	Rudziszek	—
Mt 4714	—	6.30	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze	Mt 337	—	5.25	Jaszun	Kursuje w dni nauki szkolnej
552	miesz.	6.55	Zahacia	—	4713	parow.	5.35	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze
723	osob.	7.00	Warszawy Gł.	—	Mt 4715	—	5.50	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze
Mt 338	—	7.05	Jaszun	Kursuje w dni nauki szkolnej	Mt 511	—	6.35	Łyntup	Kursuje w święta od 5/VI do 25/IX.
452	miesz.	7.10	Olechnowicz	—	Mt 3331	—	6.40	Wołczun	—
2715	parow.	7.20	Rudziszek	—	Mt 2716	—	7.25	Rudziszek	—
334	miesz.	7.22	Lidy	—	4717	parow.	7.30	Nowej Wilejki	—
4716	parow.	7.25	Nowej Wilejki	Kursuje w dni robocze	Mt 323	osob.	7.30	Łunińca	—
750	parow.	7.40	Nowo Święciana	—	Mt 1414	—	7.50	Zawias	Kursuje w dni poświęteczne
711	osob.	7.45	Warszawy	—	421	osob.	7.55	Królewszczyzny (przez Mołodeczno)	—
716	osob.	7.58	Zemgale	do Warszawy, jako poc. 706.	711	osob.	8.05	Zemgale	—
Mt 1413	—	8.23	Zawias	Kursuje w dni robocze	706	pośp.	8.13	Warszawa Gł.	z Turmont, jako poc. 716
4718	parow.	8.38	Nowej Wilejki	—	305	pośp.	8.20	Lwowa	—
Mt 3332	—	8.43	Wołczun	—	521	parow.	8.27	Zahacia	—
Mt 2717	—	9.25	Rudziszek	—	722	osob.	8.30	Warszawa Wil.	—
Mt 1415	—	9.45	Zawias	Kursuje w dni poświęteczne	Mt 339	—	9.00	Jaszun	—
Mt 4720	—	10.10	Nowej Wilejki	—	Mt 4719	—	9.30	Nowej Wilejki	—
Mt 2717-A	—	10.25	Landwarowa	Kursuje w dni poświęteczne	Mt 1416	—	9.30	Zawias	W dni poświęteczne, tylko do Landwarowa
Mt 340	—	10.35	Jaszun	—	Mt 4721	—	10.40	Nowej Wilejki	—
Mt 4722	—	11.20	Nowej Wilejki	—	Mt 4723	—	11.30	Nowej Wilejki	—
Mt 1417	—	11.25	Zawias	Kursuje w dni robocze	Mt 3333	—	12.05	Wołczun	Kursuje w dni nauki szkolnej
Mt 512	—	11.42	Łyntup	Kursuje w święta od 5/VI do 25/IX.	Mt 2718	—	12.20	Rudziszki	—
322	osob.	11.45	Lwowa	—	Mt 745	—	12.30	Nowych Święciana	Kursuje codziennie, prócz so- bót roboczych
Mt 4724	—	12.10	Nowej Wilejki	—	Mt 4725	—	12.40	Nowej Wilejki	—
Mt 741	—	12.10	Grodna	—	Mt 4727	—	13.35	Nowej Wilejki	—
Mt 3334	—	13.03	Wołczun	Kursuje w dni nauki szkolnej	Mt 341	—	13.40	Jaszun	—
Mt 4726	—	13.20	Nowej Wilejki	—	Mt 2720	—	13.50	Rudziszek	—
Mt 2719	—	14.15	Rudziszek	—	Mt 745-A	—	14.00	Podbrodzia	Kursuje w soboty robocze
Mt 4728	—	14.15	Nowej Wilejki	—	Mt 1418	—	14.10	Zawias	—
524	osob.	15.20	Królewszczyzny	—	Mt 331	—	14.20	Lidy	—
721	osob.	15.40	Warszawy Wil.	—	4729	parow.	14.25	Nowej Wilejki	—
718	osob.	15.53	Zemgale	do Warszawy, jako poc. 707.	Mt 2722	—	14.35	Oran	—
505	pośp.	15.57	Warszawy Gł.	do Zemgale, jako poc. 715.	423	osob.	14.58	Wilejki	—
Mt 342	—	16.00	Jaszun	—	Mt 2724	—	15.23	Rudziszek	—
4730	parow.	16.20	Nowej Wilejki	—	523	osob.	15.27	Królewszczyzny	—
Mt 1419	—	16.28	Zawias	—	333	osob.	15.35	Lidy	—
Mt 2721	—	16.42	Rudziszek	—	1420	parow.	15.38	Zawias	Kursuje w dni robocze, prócz sobót
Mt 746	—	17.00	Nowych Święciana	Pomiędzy Nowo Święciana a Podbrodziem nie kursu- je w soboty robocze.	708	pośp.	16.08	Warszawy Gł.	z Turmont, jako poc. 718
4732	parow.	17.30	Nowej Wilejki	—	715	osob.	16.12	Zemgale	z Warszawy, jako poc. 705
Mt 2725	—	17.38	Rudziszek	—	4731	parow.	16.25	Nowej Wilejki	—
Mt 4734	—	17.55	Nowej Wilejki	—	Mt 513	—	16.45	Łyntup	Kursuje w święta od 5/VI do 25/IX.
Mt 2723	—	18.18	Oran	—	Mt 742	—	16.48	Grodna	—
Mt 344	—	18.24	Jaszun	—	Mt 343	—	16.50	Jaszun	—
422	osob.	18.25	Królewszczyzny (przez Mołodeczno)	—	Mt 4733	—	17.10	Nowej Wilejki	—
Mt 332	—	19.00	Lidy	—	Mt 1422	—	17.50	Zawias	—
Mt 4736	—	19.10	Nowej Wilejki	—	Mt 747	—	18.09	Podbrodzia	—
1421	parow.	19.10	Zawias	Kursuje w dni rob. prócz sobót	Mt 4735	—	18.30	Nowej Wilejki	—
Mt 1423	—	20.00	Zawias	—	321	osob.	18.35	Lwowa	—
Mt 4736	—	20.00	Nowej Wilejki	—	Mt 2726	—	18.40	Rudziszek	—
Mt 748	—	20.40	Podbrodzia	—	Mt 4737	—	19.20	Nowej Wilejki	—
Mt 2727	—	20.43	Rudziszek	—	Mt 345	—	19.30	Bieniańkoń	—
324	osob.	20.56	Łunińca	—	749	parow.	20.05	Nowoświęciana	—
Mt 4740	—	21.20	Nowej Wilejki	—	Mt 1424	—	20.15	Zawias	—
424	osob.	22.00	Wilejki	—	Mt 4739	—	20.40	Nowej Wilejki	—
Mt 1425	—	22.10	Zawias	—	Mt 347	—	21.01	Jaszun	—
306	pośp.	22.20	Lwowa	—	4741	parow.	21.25	Nowej Wilejki	—
522	parow.	22.22	Zahacia	—	724	osob.	21.30	Warszawy Gł.	—
707	pośp.	22.27	Warszawy Gł.	do Zemgale, jako poc. 717.	Mt 4743	—	22.15	Nowej Wilejki	—
712	osob.	22.50	Zemgale	—	717	osob.	22.42	Zemgale	z Warszawy, jako poc. 707.
Mt 346	—	23.00	Bieniańkoń	—	451	miesz.	23.05	Olechnowicz	—
Mt 614	—	23.05	Łyntup	Kursuje w święta od 5/VI do 25/IX.	712	osob.	23.10	Warszawy Gł.	—
Mt 4742	—	23.20	Nowej Wilejki	—	551	miesz.	23.40	Zahacia	—
Mt 348	—	23.22	Jaszun	—	Mt 335	—	23.59	Jaszun	Codziennie od Jaszun do Lidy w dni poświęteczne, oraz 6/VI i 15/VIII.
4744	parow.	23.50	Nowej Wilejki	—					

Tabela loterii

6 dzień ciągnięcia 4-ej klasy 41 Loterii Państwowej

I i II ciągnięcie Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5.000

zł. padła na nr. 105932

10.000 zł.: 19801 22704 02063

5.000 zł.: 57102 108630 118985

120777 144052

2.000 zł.: 8851 12277 17504

24511 26366 33618 60946 70720

72210 80872 90691 109458 126561

130598 146241 149825 157380

159121

1.000 zł.: 8138 3626 4548 5811

7383 10253 15637 17274 19617

81208 47200 50524 50067 54750

56121 65165 69457 70313 71783

71951 74649 79565 89067 100664

101522 102814 103186 101618

104949 107020 110358 112561

124253 127055 130367 132603

139206 141387 145953 149283

152383 156540 158067 159540

Wygrane po 250 zł.

85 93 171 202 420 33 55 62 88

517 41 61 99 664 738 811 68 88

933 36 996 335 70 95 432 47 607

85 86 757 977 2158 297 312 417

29 64 68 500 726 41 837 79 978

8019 201 52 57 5678 811 44 4146

872 450 45 592 92 677 79 720 878

921 5106 50 95 96 326 917 580 652

708 35 846 62 968 7228 464 51 590

640 41 72 707 8 15 70 800 8 59 72

913 42 8014 114 64 244 226 51 659

845 998 9317 159 468 85 94 563 613

82 892 972 10113 33 274 79 316

465 585 761 62 890 11161 98 223

37 61 548 613 750 987 12001 107

41 229 90 555 692 18029 528 69

400 591 754 827 36 90 14010 17

158 212 438 77 576 646 754 842

15106 311 464 857 963 16093 418

987 639 68 769 854

17062 106 213 474 588 618 26

88 779 815 975 18083 234 509 642

805 27 981 19012 194 216 32 469

650 53 631 737 20081 184 86 470

518 870 82 934 22101 14 84 276

324 91 626 51 773 23130 94 368

523 29 51 685 88 768 855 24040

143 219 311 81 723 62 807 41

28255 73 887 448 976 514 624 54

98 725 983 26148 66 81 883 424 511

615 66 814 44 900 92 27075 145

204 90 76 306 61 82 84 423 53 61

822 51 28115 391 504 54 565 725

906 29029 133 64 72 212 431 55 96

619 762 815 60 974 30013 29 125

538 844 88 942 74 65 73 31017 159

87 228 45 469 71 667 77 768 840

984 32128 36 397 98 493 623 729

60 812 21 45 992

33098 126 205 378 580 34007 105

27 382 437 503 25 35152 472 578 775

917 86234 456 564 864 37052 96 237

63 86 481 90 564 640 50 62 921 70

92 38045 299 735 75 908 17 65 39134

264 304 411 4 66 529 643 81 819 78

4008 57 168 303 9 64 455 67 539 68

626 832 51 94 41169 448 815 21 76

68 918 43 42038 126 34 246 511 54

612 90 737 956 43477 570 656 830 72

91 975 44038 148 267 337 510 36 84

690 802 97 45075 94 290 331 2 55 458

550 647 793 46030 182 262 899 446

577 677 806 68 47260 92 325 47 408
568 672 94 876 916 79 48099 173 393
417 27 751 2 905 87 49069 119 36
91 324 46 657 712 801 21 50323 445
614 84 731 820 972 51235 42 91 471
576 629 810 58001 22 87 341 50 243
499 574 684 677 89 835 57 981 54130
96 271 3 317 38 601 785 804 981 3
55012 48 92 132 02 83 245 372 409 95
678 745 827 56103 82 240 80 94 389
91 422 523 8 71 603 834 905 58118
829 93 932 58118 343 465 538 712 865
59222 466 613 731 52 841 67 940
60012 331 14 429 50 588 685 726 827
58 908 12 59 61030 107 66 319 63 410
502 17 89 821 6 97 62071 116 14 45
388 405 65 98 516 78 611 753 994 5
53023 281 2 318 462 73 511 599 514
51 3 739 40 970 64035 67 178 323 45
9 62 664 758

65114 57 80 270 384 450 506 764
850 66008 158 92 99 404 55 589 756
64 896 986 67055 115 331 576 622
64 744 79 68012 296 310 73 403 647
75 98 758 949 69204 354 440 618 44
881 953 74 70006 120 394 423 71
561 67 96 617 21 784 845 71 71143
68 80 88 213 423 30 61 76 97 005
729 88 946 72064 182 290 474 545
51 624 73122 99 408 23 30 557 749
811 74040 176 84 256 329 486 96
928 34 87 738 875 932 46 96 76044
114 246 92 308 46 421 614 51 810
12 937 83 77041 107 65 318 59 417
838 88 724 870 79 905 78052 55 167
270 97 907 79100 43 270 81 99 350
53 59 98 428 677 715 26 812 56 962
80148 60 76 206 12 392 646 703 79
873 81057 71 424 513 29 81 671 99
706 20 53 853 82002 105 324 67
514 679 890 997 83252 412 67 644
744 886 989 84053 203 80 414 652
909 30 46 65 85089 132 62 228 327 39
508 69 93 612 43 727 65 835 90 86142
266 314 27 459 645 68 750 838 78
937 87329 45 75 94 462 714 79 837
88095 182 228 55 390 401 90 754 90
89127 348 550 600 722 44 801 914
15 90004 125 265 785 806 91158 630
877 92110 33 318 90 812 33 923
98049 68 87 125 59 73 211 15 90 402
96 67 506 672 878 87 923 72 94073
138 258 344 48 63 401 21 560 893
991 95132 44 99 317 29 96 553 69 70
708 80 828 903 14 96084 267 388 81
591 624 70 723 40 97072 84 183 217
309 22 32 536 56 60 18 74 928 52
98131 270 308 64 74 76 469 573 925
42

99028 88 584 751 863 100022 255
97 432 99 818 37 101136 48 83 280
417 59 77 95 96 542 775 883 94
102184 247 99 387 683 92 700 849
103027 191 234 486 551 727 809 11
908 12 84 104141 362 72 84 411 63
105179 96 222 38 50 810 428 763
98 848 106025 52 101 5 363 420 71
563 81 654 844 58 69 107114 86 87
299 370 411 761 861 977 108056 217
365 505 604 89 712 45 76 860 980
109057 59 88 121 73 202 353 77 83
476 505 27 616 78 726 64 809 924
110111 125 385 477 659 730 947
111020 62 87 296 306 580 690 822 76
86 907 14 112285 19 631 62 757 855
923 113201 30 96 328 81 88 529 764
828 914 42 99 114038 187 419 47 524
25 31 36 655 840 115050 196 204 304
407 590 601 701 810 91 116000 3 13
50 79 95 149 277 517 626 62 77 744
948 88 11712 297 391 472 678 80
78 819 842 927 40 118186 536 694
710 836 119052 163 241 702 70 808
37 959 120002 26 50 61 200 59 489
506 609 710 29 121874 92 428 44 93
122062 93 195 418 99 547 688 841
948 123017 10 31 49 60 61 210 25
319 38 53 408 74 587 644 772 950

124093 107 47 62 264 72 91 444 65
540 643 65 821 125224 26 63 520 36
90 673 748 881 914 126123 295 600
639 55 842 903 95 127021 221 807
498 545 644 94 853 128019 163 348
562 86 813

129223 397 439 560 85 731 870
937 84 6 130101 82 292 559 637
768 802 26 45 57 955 131061 2 8
189 62 8 277 382 403 523 6 69
665 736 51 944 132022 45 182 208
546 638 81 735 952 133238 829
481 529 58 610 825 9 89 134021 87
286 46 80 9 804 62 587 685 135032
45 101 31 328 59 464 91 759 99
805 94 136227 40 69 300 53 467
606 64 795 804 935 52 60 2 97
137062 111 90 253 81 366 495 838
138033 76 266 87 316 423 540 52
674 821 90 139030 180 8 317 21 75
462 89 820 908 94

140061 167 240 313 545 844 965
141074 140 58 311 444 73 87 507
23 65 664 943 142072 219 307 428
79 86 93 545 77 618 800 79 143193
242 397 554 95 624 70 144064 018
8 106 464 92 539 74 792 834 76 86
980 47 145024 70 169 397 717 915
6 44 146157 232 301 71 469 95 509
691 801 147273 353 73 603 70 99
668 9 908 26 71 148611 78 785 747
810 913 85 149086 98 123 295 344
433 70 597 711 40 54 841 954 98
150193 218 95 449 664 151016
164 277 851 78 883 152066 134 60
376 427 528 735 76 153025 258
312 413 85 570 760 907 82 98
154042 121 33 901 15 479 601 718
56 888 943 155068 167 78 260 91
481 805 156207 28 372 411 78 527
34 706 821 31 970 97 1570008 243
70 398 508 75 93 615 65 708
158065 205 66 385 450 752 85
159019 203 23 74 395 425 43 50
99 757 84 936 81

100061 141 216 339 579 745 833 65

101061 339 538 64 634 890 102024

279 472 518 619 91 022 46 103064

287 804 53 83 9 994 8 104113 393 413

105162 843 57 598 106746 75 107141

502 13 642 865 108055 322 419 786

894 924 109189 232 423 634 110397

587 843 50 94 111006 135 446 860

112089 270 537 47 81 740 118034 242

425 42 911 39 114329 670 825 917

116099 369 555 67 618 116208 429 61

883 117072 240 515 810 118169 473

613 897 960 7 119017 208 314 431

637 918

120161 278 422 693 877 121149 311

18 514 26 57 619 879 965 122143 86

578 701 68 123161 8 749 124454 87

834 125356 400 24 33 577 126332 784

844 127035 377 553 765 128042 339

723 74 857 129612 130215 41 357 697

807 973 131229 540 132017 216 871

63 729 858 95 133022 166 96 555 618

20 54 727 810 134657 63 135186 808

134248 860 137382 3 637 76 138235

386 617 613 775 139046 553 62 757

86 902 98

140142 365 411 5 539 677 91 141133

512 142078 255 805 36 462 552 877

88 927 143026 367 83 514 31 645 880

912 40 9 144213 98 437 604 784 145181

751 62 145152 363 506 79 674 784

906 147049 586 720 148526 55 749

149173 259 327 498 509 15 613 42 811

150229 305 535 729 151034 360 459

691 152597 925 7 70 153071 172 514

72 886 154028 225 378 518 86 936

150509 261 73 333 91 408 825 156150

74 504 709 807 919 157236 304 759

153185 288 594 788 918 159125 344

5

KRONIKA

WILEŃSKA

— Przewidywany przebieg pogody w-g PIM do wlec. dn. 15 bm.:

W dalszym ciągu pogoda słoneczna i ciepła (temperatura w ciągu dnia około 25 st.).

DYŻURY APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:

Sapożnikowa (Zawalna 41); Rodowicza (Osłobramska 4); Sów Augustowski (Mickiewicza 10); Narbutta (Św. Józefa 2); Zasławskiego (Nowogródzka 89).

Ponadto stała dyżurują następujące apteki: Paka (Antokolska 42); Szantylra (Legionowa 10) i Zajęzkowskiego (Wiloldowa 22).

MIEJSKA.

— Budżet miasta na posiedzeniu Wydziału Wojewódzkiego. Jak słycać, w najbliższy poniedziałek ma się odbyć posiedzenie Wydziału Wojew. Na posiedzeniu tym rozprawy zostaną preliminarz budżetowy m. Wilna na rok 1938-39.

Po zatwierdzeniu budżetu przez władze wojewódzkie stanie się on już obowiązującym.

— Nowych 13 drzew zniknęło z ulic Wilna. W związku z regulacją ul. Sadowej i Zakretowej, Magistrat postanowił usunąć na ulicach tych niektóre drzewa. Postanowiono na ul. Sadowej usunąć 8 drzew i na ul. Zakretowej — 5. Drzewa te, zdaniem Magistratu, łamią ruch uliczny.

— Przyspieszenie robót przy budowie szkoły powszechnej na ul. Beliny. Prezydent miasta dokonał lustracji robót, prowadzonych przy wznoszeniu gmachu szkoły powszechnej na ul. Beliny. P. prezydent stwierdził iż roboty są prowadzone w zbyt powolnym tempie. W związku z tym polecił przyspieszenie robót z tym, by do dnia 1 lipca r. b. gmach został doprowadzony pod dach. Zakończenie budowy ma nastąpić w roku przyszłym. Gmach ten mieścić będzie dwie szkoły: męską i żeńską.

— Regulacja rynku Drzewnego. Na posiedzeniu Zarządu miasta rozważana była sprawa rynku Drzewnego. Rynek ten w dotychczasowej swej formie przestanie wkrótce istnieć. W początkach czerwca zniesione będą wszystkie znajdujące się na rynku stragany. W związku zaś z regulacją ul. Zamkowej zachodzi potrzeba uregulowania również i placu rynkowego. Postanowiono powierzyć wydziałowi technicznemu opracowanie projektu regulującego.

Magistrat wypowiedział się za urzędzeniem na dotychczasowym rynku Drzewnym wyłącznego handlu rybami. Koncepcja ta znalazła poparcie Związku Producentów Ryb, który wyraził gotowość zaciągnięcia w Banku Rolnym pożyczki na budowę nowoczesnej hali rybnej. W związku z tym sprawa urzędzenia handlu rybnego na rynku drzewnym jest już przegadana.

AKADEMICKA

— 16 maja 1938 r. o godz. 22 odbędzie się w lokalu Seminarium Filozoficznego USB (Zamkowa 11) zebranie Kola Filozoficznego Stud. USB z referatem Anny Nieławickiej p. t. „Fantazja u dziecka według Ribot’a”. Po referacie dyskusja.

GOSPODARCZA.

— Co możemy wywozić do Danii. Wileńska Izba Przemysłowa - Handlowa podaje do wiadomości spis towarów, które mogą być wwożone do Danii bez zaświadczeń dewizowych, a dotyczących terenu Ziemi Północno-Wschodnich: drożdże, drzewo zgrub. obrób., drzewo tarte, groch, hafty, klej wszelki, książki, kości, len, mączka kostna, mąka kar toflana odpadki skór do wyrobu kleju, odpadki papieru, odpadki roślinne wszelkie, pasza, plecionki z wszelkich materiałów, pap. papierowa masa, ryby, róg, śliwki, szmaty, smoła drzewna, terpentyna, tektura, wosk pszczołowy, węgiel kostny, włosie (za wyjątkiem sztucznie skręconego), wiklina surowa, żółdki cielęce, zboże, żywność.

— Sprawy turystyki. Odbyło się w Izbie Przemysłowo - Handlowej posiedzenie Komisji Turystycznej, która omówiła aktualne zagadnienia turystyczne, podkreślając między in. konieczność możliwie szybkiej rozbudowy nowoczesnego hotelarstwa na terenie Izby, zwłaszcza zaś w Wilnie.

Komisja ta omówiła opracowany przez Biuro Izby projekt rozporządzenia wykonawczego w związku z uchwaleniem przez ciała ustawodawcze ulg inwestycyjnych dla przedsiębiorstw hotelarskich i gastronomicznych. Rozporządzenie to będzie miało duże znaczenie ze względu na konieczność rozbudowy naszych hoteli oraz zakładów gastronomicznych, wobec notorycznego braku miejsc w okresie największego nasilenia ruchu turystycznego na naszych ziemiach.

— Strajk robotników ceglarnianych. Wczoraj, jak zapowiadaliśmy, wybuchł strajk robotników w ceglarniach. Robotnicy żądają 20 procentowej podwyżki. Strajk ma przebieg spokojny.

W jaki sposób podpalono sklep Kondratowicza

Bracia Kondratowicze będą nadal rozwijać swoje przedsiębiorstwo

W związku z pożarem, który wynikł przed dwoma dniami w sklepie przy B-Cl Kondratowiczów, jedynej tego rodzaju chrześcijańskiej placówce na Ziemach Wschodnich, dowiadujemy się następujących szczegółów:

Właściciel w sklepie powstały dwa pożary. Pierwszy o godz. 8.45 wieczorem, podczas „chwili milczenia”. Pożar ten nie spowodował wielkich strat, bowiem większość zgromadzonego w sklepie towaru z powodu remontu okna wystawowego została przeniesiona do innego pokoju. Właściciele firmy ocenili straty spowodowane pierwszym pożarem na ogólną sumę 200 zł.

Po tym pożarze pozostawali oni w sklepie do godziny dwunastej w nocy i wreszcie przekonawszy się, że wszystko jest w porządku i pozostawiając na miejscu funkcjonariusza policji, udali się na spoczynki. Drugi pożar wybuchł o godz. 4 nad ranem. Zauważył go sąsiad, który zaalarmował straż pożarną. Drugi pożar wyrządził firmie bardzo znaczne straty.

Skąd powstał pożar? Właściciele firmy bracia Kondratowicze zapewniają,

WOJSKOWA

— Kto stał do poboru? Jutro, 16 maja przed Komisją Poborową winni stawić się wszyscy mężczyźni, urodzeni w r. 1917 z nazwiskami rozpoczynającymi się na literę K, zamieszkali w obrębie I, III, IV i V komisariatów P. P.

Komisja urządza w lokalu przy ul. Bazylińskiej 25 od godz. 8 rano. Wszystkich poborowych obowiązuje punktualne stawienie się, winni oni przy tym zabrać z sobą wszystkie posiadane dokumenty.

ZEBRANIA I ODCZYT

— Odczyt p. Anny Paradowskiej - Szelańskiej z Warszawy pod tytułem: „Aktualna rola kobiety na terenie międzynarodowym”, odbędzie się dnia 19 maja r. b. (czwartek) o godz. 7 wieczorem punktualnie w lokalu Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiet przy ul. Jagiellońskiej Nr 3/5 m. 3.

Odczyt ten budzi wielkie zainteresowanie ze względu na osobę prelegentki, która jest znaną polską działaczką społeczną na terenie międzynarodowym.

— Na posiedzeniu Sekcji Historii Sztuki T. P. N., które odbędzie się w dniu 16 maja 1938 r. o godz. 7 wieczór w sali Seminarium Archeologii Klasycznej USB ul. Zamkowa 11 (drugie podwórze w prawo) zostanie wygłoszony referat prof. Pierre Moisy „Zabytki Rochelli i okolicy” (w języku francuskim).

— Zarząd Kola Wileńskiego Z. O. R. przypomina swym członkom, iż we wtorek dnia 17 bm. o godz. 18 w lokalu Z. O. R. ul. Orzechowej 11-a, odbędzie się dalszy ciąg odczytu dr. Charkiewicz Waleriana. Temat: „Samobrona Grodzieńska”. Wstęp wolny, goście mile widziani.

ZE ZW. I STOWARZYSZEŃ

— Liga Kooperatystek w Wilnie organizuje w dniu 20 maja 1938 r. w lokalu Związku „Spółem” (Zaułek Rossa 3) o godzinie 18 zebranie organizacyjne Komitetu Obchodu „Dnia Spółdzielczości” w Wilnie, na które zaprasza wszystkich działaczy spółdzielczych i sympatyków.

RÓŻNE

— Rozkład jazdy statku „Pan Tadeusz” kursującego w niedzielę dnia 15 maja br. między Wilnem, Połpięszką, Kąlową i Werka. Odjazd z Wilna: 9.30, 12, 14.30, 17. Odjazd z Werka: 10.55, 13.25, 15.55, 18.25.

Uwaga: w razie chłodnej pogody lub deszczu statek kursować według rozkładu nie będzie.

Statek jest wolny pod wycieczki. Ceny b. niskie. Zamówienia przyjmuje się na przystani I przy ul. Tad. Kościuszki. Tel. 15-96 J. Borowska.

— Srebrna woda śpiewa. Srebrna woda Narocza śpiewa i szumi i rżę. Kto słuchał jej śpiewu w nocnej ciszy nad Narocem, ten nigdy wrażenia doznanego nie zapomni.

Winnianie! Macie sposobność w okresie od 15 — 30 maja skorzystać ze Schroniska kuratorskiego nad Narocem, żeby w ciągu dni kilkunastu prawdziwym pięknem odetchnąć.

Liceum Gospodarcze ZPOK wyjeżdża na praktykę nad Narocem i gorliwie dziewczęta postarają się, aby goście przybywający do Schroniska, mieli smaczny i zdrowy posiłek, a nawet wyszukane przysmaki.

Cena dziennego pobytu (utrzymania) 2.50, lokal 1 zł. Razem 3.50. Proszę pamiętać: od 15 — 30 maja nad Narocem!

— Turniej szachowy. W dn. 15 bm. w godzinach od 9 do 14 odbędzie się w sali Ogniska KPW w Wilnie turniej szachowy drużyn KPW z Baranowicz, Stoliczki i Wilna. Widzowie b. mile widziani.

— „Winnianie poznajcie Wilno” — W najbliższą niedzielę, 15 maja 1938 r. wycieczka Związku Propagandy Ziemi Wileńskiej zwieździ Zbory pamiątek po Marszałku i emmentarz Róssy.

Zbiórka o godzinie 12 przed głównym wejściem do Bazyliki

że pożar powstał wskutek podpalenia. Fakt ten stwierdziła również policja. Słatka, która chroni jedno z okien została od zewnątrz przecięta i stamtąd wrzucono ogień na sioły przędzy.

Kto podpalił? Właściciele są tego zdania, że zainteresowani w tym mogli być jedynie ich konkurenci, gdyż firma osiągnęła rozwijała się bardzo dobrze i klienci ją powiększała się z dnia na dzień.

P. Kondratowicz zapewnia jednakże, że firma, mimo poniesionych strat, będzie istniała nadal. że wszystkie płatności będą uregulowane, zaś banki, które wydały

im pożyczki pod zastaw ich domu, zaproszono do firmy dalsze pożyczki.

Co do sprawców podpalenia prowadzone jest przez policję energiczne dochodzenie, którego szczegóły trzymane są na razie w tajemnicy.

P. Kondratowicz zaznaczył przy tym, że firma wprawdzie ubezpieczyła tylko połowę towaru, drugą połowę ubezpieczono przed dwoma tygodniami. Dzień przed pożarem należało wpłacić składkę ubezpieczenia, lecz nie została ona wpłacona, co naraziło braci Kondratowiczów na znaczne straty.

Trzeba pamiętać

Już pierwsze dni ciągnięcia czwartej klasy czterdziestej pierwszej Loterii Klasowej przyniosły szereg wielkich wygranych, które zasyliły gotówką mieszkańców rozmaitych okolic kraju.

Dzięki podziałowi losów na pięć części, zamiast dawnych czterech, wzrosła też znacznie liczba wygrających, dla których utworzyła się nowa, szczęśliwsza karta życia.

Duży odsetek wśród wygrających stanowią panie. Tak np. kwota stu tysięcy złotych, która padła na Nr 68350, podzieliły się trzy mieszkanki Łowicza, Mroza i Mogilna oraz dwóch graczy z Ratna i Włocławka. Podobnie i wygrana 75.000 złotych (na Nr 94409) przypadła w udziale warszawiance, krakowiance i lwowiannie, dwie zaś „piątki” znalazły się w rękach przedstawicieli armii.

Na fotografii widzimy jedną z łowiczanek, p. Irenę Mosiewiczównę. Wraz z grupą koleżanek i kolegów biurowych była ona właścicielką 1/5 losu Nr 68350 i to właśnie tej piątej części, która by nie mogła wygrać, gdyby utrzymać nadal podział na cztery części.

Dokoła przesilenia teatralnego

Na 16 b. m. wyznaczone zostało posiedzenie wyłonionej przez magistrat komisji do zapiniowania kandydatów, ubiegających się o kierownictwo teatru miejskiego. Komisja rozpatrzy podania kandydatów i opinię przedłoży na wtorkowe posiedzenie Zarządu Miejskiego.

Ostatnio bawił w Wilnie jeden z kandydatów, ubiegających się o teatr wileński, do tychezasowy dyr. teatrów miejskich w Poznaniu, p. Böhlke, który odbył z prezydentem miasta dłuższą konferencję. Konferencję taką odbyła również p. Nuna Młodziejowska Szczurkiewiczowa. Jak słycać, wyraża ona zgodę na wspólne prowadzenie teatru z p. Sciborem, który, jak już podawaliśmy, również ubiega się o stanowisko dyrektora.

Wiosenna obława

Pierwszy naprawdę ciepły i naprawdę słoneczny dzień, wywabił wczoraj wilanin z mieszkań. Rojno było na liniach autobusowych, łączących centrum z peryferiami miasta. Miejscowości letniskowe zalała fala „aspirantów” na letników.

Jednocześnie pogodny wieczór wywołał masową wdrówkę podrzecznych osobników z rozmaitych domów noclegowych do t. zw. „scielonych” mebli. Wczorajem we wszystkich wileńskich domach noclegowych panowała już „wiosenna pustka”.

W związku z tym policja śledcza przeprowadziła wczoraj pierwszą wiosenną obławę na terenie ogrodów miejskich i Góry Trzykrzyńskiej, wyłapując kilku podejrzanych osobników, których zamknęto w areszcie centralnym.

KINA I FILMY

„LUDZIE WISŁY”

(„Casino”).

Ludzie Wisły, to „wodniarzy”, właścicieli, mieszkańcy i obsługa „berlinke”.

Osnuto film na powieści Bogusławskiej i Kornackiego. Niestety, nie uwzględniono wiele najcenniejszych tej książki fragmentów.

Momentami krajobrazowe uchwyciono do skona. Pokazano uciążliwie od strony realistycznej życie i troski codzienne ludzi wiślanych.

Przy zawiązywaniu konfliktów psychicznych — reżyser od razu się pokłonił, osiadł na mieliznie naiwności, charakterystycznego dla filmów polskich w ogóle.

Zespół artystów — świetny. Stworzono naprawdę szereg udanych kreacji.

Szkoda, że Zelwerowicza pokazano jedynie w małym epizodzie.

Należy wyrazić zdumienie, że autorem nikłych, żadnych piosenek jest wybitny... poeta Władysław Broniewski.

PAT przyniósł sugestywny reportaż o potrzebie rozwijania Funduszu Obrony Narodowej.

RADIO

NIEDZIELA, dnia 15 maja 1938 r.

8.00 Sygnał czasu i pieśń. 8.05 Dziennik por. 8.15 Gazetka rolnicza. 8.30 Informacje dla Ziemi Półn. Wschodnich. 8.40 Tańce i pieśni ludowe. 9.00 Regionalna transmisja z Kallu. Msza św. z kolegiaty św. Józefa. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Poranek symf. 13.00 „W. światła rampy” — felieton Kazimierza Lezyckiego. 13.10 Fragment powieści Klemensa Junoszy „Na zgliszczach”. 13.30 Muzyka cbiadowa. Ok. 14.00 W przerwie: Transmisja z uroczystości przekazania Armii 10 czołgów ufundowanych i wykonanych przez pracowników Państw. Zakładów Inżynierii. 14.45 Otwarcie Ogólnopolskiego Zjazdu Krajoznawczego w Wilnie. 15.00 Audycja dla wsi. 15.45 „Wesele Maruli” — wieczorynka w wyk. ze społu wiejskiego ze wsi Filipany. 16.25 Recital śpiewaczy Sergiusza Benoni’ego na Wilnie i Warszawę. 16.45 O ochronie zabytków przeszłości. 17.00 „Zapomniany kabaret” — podwiecz przy mikrofonie 18.00 W przerwie: Chwila Biura Studiów. 19.00 Transmisja z marszu im. Marszałka Józefa Piłsudskiego Sulejówkę — Belweder. 19.20 Oryginalny Teatr Wyobraźni: „Brat znajduje brata” — komedia radiowa. 19.45 Muzyka popularna w wyk. Ork. Rozgl. Wil. pod dyr. Wł. Szczepańskiego. 20.30 Program na poniedziałek 20.35 Wil. wiad. sportowe. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dziennik wiecz. 21.00 Wied. sport. 21.15 „Ta-jo!” — wesoła audycja w epr W. Budzińskiego. 22.00 „Opowieść o Wagnerze”. 22.50 Ostatnie wiad. 23.00 Koncert życzeń. 23.30 Zakończenie.

S. p. Ignacy Fornalski

Robotnicy Wilna odprowadzili wczoraj na miejsce wiecznego spoczynku dočasne szczątki s. p. Ignacego Fornalskiego, b. więźnia politycznego, ostatnio wice-prezesa Rady Okręgowej ZZZ w Wilnie oraz prezesa dwóch związków robotniczych: Pracowników Budowlanych i Pracowników Użyteczności Publ.

S. p. Fornalski cieszył się dużą popularnością wśród sfer robotniczych Wilna i znany był jako człowiek prawego charakteru duszą i sercem oddanego sprawie robotniczej.

Cześć jego pamięci!

(wł.).

Walny zjazd delegatów T-wa Krajowego

Dziś, o godz. 10 w sali Kuratorium rozpoczną się obrady Walnego Zjazdu delegatów Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Na zjazd przybyło około 100 delegatów ze wszystkich województw Polski. Wczoraj uczestnicy zjazdu udali się rano do Trok, gdzie spędzili kilka godzin, po dziwiając piękno jezior i ruin średniowiecznego zamku. Wieczorem w sali Kuratorium w Wilnie odbyła się wieczornica krajoznawcza.

Program dzisiejszego dnia zjazdu prze widuje — o godz. 9 nabożeństwo w Ostrzej Bramie, godz. 10 — otwarcie obrad, godz. 11 hold na Rossie, godz. 13 c. d. obrad, godz. 15 przerwa, godz. 17 c. d. obrad.

Depesta Litwinów wileńskich do p. Premiera

Jak się dowiadujemy, Litwini wileńscy, b. kierownicy rozwiązanych organizacji litewskich, w dniu 12 maja r. b. wystali do p. Premiera depezę z prośbą o cofnięcie zarządzeń o zamknięciu szeregu organizacji litewskich i odwołanie kuratorów.

Nieszczęśliwy wypadek

Nieszczęśliwy wypadek wydarzył się wczoraj na ul. Tuskulańskiej 26, gdzie spadł ze znacznej wysokości 2 letni Mikołaj Rypczon.

Chłopca z oznakami wstrząsu mózgu przewieziono do szpitala.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— Dwa ostatnie występy Eugeniusza Bodo! Dziś, w niedzielę 15 maja — o godz. 4.15 po pol. i o godz. 8.15 wiecz. — odbędzie się dwa ostatnie występy znakomitego artysty filmowego i teatralnego Eugeniusza Bodo w arcyzabawnej komedii Brandona „Ciotka Karola”. Wkladki muzyczne M. Warsa.

Zniżki nieważne. Najbliższą premierą Teatru Miejskiego na Pohulance będzie wodewil ze śpiewami i tańcami w trzech aktach K. Krumłowskiego „Królowa przedmieścia” w inscenizacji i reżyserii Leona Schillera.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”

— Występy J. Kulczyckiej. Dziś święta śpiewaczka Janina Kulczycka wystąpi w operetce „Orlow”.

— Dzisiejsza popołudniówka. Ceny propagandowe. Dziś grane będzie malownicze widowisko w 14 obrazach „Zróżdło miłości”.

Udział młodzieży w dziele dozbrajania armii

Rzucone hasło przez Marszałka Śmigłego-Rydza dozbrojenia armii znajduje żywy oddźwięk nie tylko wśród starszego społeczeństwa, ale również wśród młodzieży szkolnej. Onegdaj, jako w trzecią rocznicę zgonu Komendanta Józefa Piłsudskiego, uczniowie warszawskiego Liceum Stow. Oświata „Unia” wraz z rodzicami i gro-nem nauczycielskim przekazali jednemu z pułków warszawskich ciężki karabin maszynowy z pełnym wyposażeniem, zakupiony z własnych dobrowolnych składek. Na zdjęciu — ciężki karabin maszynowy ofiar. jednemu z pułków warszawskich.

Uwaga! **Dworek Kresowy** **Uwaga!**
 Telefon 21-32 **Restauracja Winiarnia** **Sniadających 1**
 Z dniem 16 b. m. koncertuje znany zespół balalajkowy „JAR”
 Polecamy nadal **kuchnię** znaną ze swych specjalności
 dobrą, wykwintną oraz smaczne i tanie **obiady**

ROWERY najnowszej jakości
Janus, Michał Girda, Patria, Kordian i inne
MOTOROWERY, MOTOCYKLE, RADIODBIORNIKI
 w firmie **MICHAŁ GIRDA**
 Mickiewicz 7, tel. 16 28 Zamkowa (filia) 20, tel. 28 08

Autoryzowane Przedstawicielstwo Samochodów
 na powiaty: baranowski, nieświecki i słonimski
„CHEVROLET” — „BUICK” — „OPEL”
 montażu krajowej wytwórni skoncesjonowanej
Lilpop, Rau i Loewenstein Sp. Akc.
Henryk Scheerschmidt i Koch
 Białystok, Sienkiewicza 27, tel. 3-32.
 Katalogi i cenniki można otrzymać w Hotelu „Europejskim”
 Baranowicze, Wileńska 51, tel. 2-55.

Swój do swego! **Nowootwarty chrześcijański** **Swój do swego!**
SKLEP BŁAWATÓW
 Marka Walkowskiego — Baranowicze, ul. Szosowa 50
 P O L E C A :
 Materiały damskie na płaszcze, komplety, kostiumy i sukienki.
 Materiały męskie na mundur, płaszcze i peleryny.
 Materiały męskie na ubranie, płaszcze i spodnie.
 Materiały na bieliznę i pościel: płótna, batysty, lnety, ręczniki, zasłony do
 okien i t. p. Obrusy białe i kolorowe we wszystkich rozmiarach.
 Kocydy watowe, puchowe i ln.
 Uprzejmie proszę Szanowną Klientelę o zwiedzenie mego sklepu bez obo-
 wiazku kupna. Z poważaniem **Marek Walkowski**.

CASINO Początek o godz. 2-ej. — **FILM DLA WSZYSTKICH**
„LUDZIE WISŁY”
 Wysocka, Benita, Zeliwerowicz, Pichelski i inni. — Nadprogram: DODATKI

HELIOS Ostatnie dni. Genialni **Gary Cooper** i **Claudette Colbert**
 w najwspanialszej komedii sez. reżyserii Ernesta Lubitscha **„Ósma żona siołobrodzkiego”**
 Następnym programem:
Borys Karloff
 w filmie najsilniejszych wrażeń **„Żółty pirat”** (Jego jedno słowo stanowiło o życiu lub śmierci milionów)

Chrześcijańskie kino **SWIATOWID** Dzisiaj król humoru **Adolf DYMSZA**
 jako **„NIEDORAJDA”** W pozostałych rolach: Bronisława Orwid, Znicz i inni. Początek: 5, 7 i 9, w niedzielę od 1-ej

OGNISKO Dzisiaj największa rewelacja ekranu **Deanna DURBIN**
 w rewelacyjnej komedii muzycznej p. t. **„PENNY”**
 Nadprogram: UROZMAIACONE DODATKI. Początek seansu o 4-ej, w niedzielę i święta o 2-ej.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
 Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
 Centrala: Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
 Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
 Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
 Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogród, ul. Bazylińska 35, tel. 169;
 Łida, ul. Górniańska 8, tel. 166; Baranowicze,
 Wileńska 11;
 Pińsk, Domulkańska 40.
Przedstawicielstwa: Kleck, Nieśwież, Słonim, Stółce,
 Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Grodno — 3 Maja 6,
 Suwałki — Em. Piłater 44. Równe — 3-go Maja 13,
 Wołkowysk — Brzeska 9/1.

Ostatnie modele kostiumów kąpielowych

W ramach pokazu mód na plaży w Kalifornii zorganizowanego przez grono producentów i reżyserów filmowych sześć młodziutkich gwiazdek filmu demonstrowało ostatnie modele kostiumów kąpielowych i strojów plażowych.

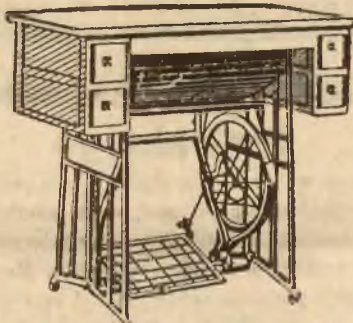
BEZKONKURENCYJNY MOTOCYKL EXCELSIOR SETKA

bez prawa jazdy i podatku drogowego, zdobywca Mistrzostwa Stolicy w cenie 21 1095.— potracając 20% ulgę 21.220.— = 21.75.— oraz motocykle światowo znanych marek **Norton Royal-Enfield** i inne do nabycia na dogodnych warunkach w firmie
„ESBROCKMOTOR” — Wilno, Mickiewicz 23, telefon 1-06
 Fachowa obsługa i bezpłatna nauka jazdy.

PAN Ostatni alarm

Początek o godz. 2-ej. Piękny dramat ilustrujący walkę między obowiązkiem a miłością
 Dramat męczyński, który widzi że ukochana kobieta sortduje się by go ratować...
 Trio gwiazd: **Constance Bennett, Douglas Montgomery, Oskar Homolka**.
 Nadprogram: Piękny kolorowy dodatek i najnowsze aktualia.

Kino MARS Ostatni dzień. Początek o godz. 2-ej
Bobby Breen jako **Zdobycwa serc**
 Jutro premiera Rewelacyjny film dżunglowy
„MAY TARZAN”

WARTOŚCIOWYM PRZEDMIOTEM
 na całe życie jest nowoczesna cicho szyciąca maszyna do szycia, haftu, endlu, mierzikowa nia itp. za 150 złotych gotówką — ratami z wieloletnią gwarancją.
 Polski Dom Handlowy **KRYSZER**
 Kraków, Zwierzyniecka 6 Wyzd. 12.
 Żądajcie cenników darmo!

NAJLEPSZE ZDJĘCIA FOTOGRAFICZNE
 wykonuje — znany
ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY „FANTAZJA”
 Baranowicze, Szeptyckiego 49

Nieświeckie

POWIATOWA SPÓŁDZIELNIA ROLNICZO-HANDLOWA, z odpowiedzialnością udziałami, w Nieświeżu, podaje Rolnikom do wiadomości, że przystąpiła do skupu bydła. Pieląka na składach: nawozy sztuczne, maszyny i narzędzia rolnicze. Skupuje: zboża i nasiona.

Komunalna Kasa Oszczędności pow. nieświeckiego w Nieświeżu, przyjmuje wkłady od 1 złotego.

Jan Giedroyc-Jurka — „Warszawianka”. Nieśwież, ul. Wileńska 34. Sprzedaż owoców południowych i delikatności.

KLUB POLSKI „OGNISKO” — Nieśwież, ul. Piłsudskiego 19. Lokal gruntownie odrestaurowany. Krajowe napoje wysokowe i orzeźwiające oraz różne zakąski. Śniadania, obiady i kolacje. Na warunkach przystępnych całodzienne utrzymanie.

Chrześcijański Bank Ludowy w Nieświeżu, spina z nieograniczoną odpowiedzialnością instytucja kredytowa w powiecie, udziela pożyczek członkom, przyjmuje wkłady na dogodnych warunkach, od 1 zł.

Kino-Teatr „PAN” w Baranowiczach

Potężny film francuski odsłaniający trytyl tajnego wywiadu i tajemnicę dzielnic kurtyzan i geisz p. t.
YOSHIWARA
 W roli głównej Sessue HAYAKAWA
 Miłość do gejszy rosyjskiego oficera

Kino „APOLLO” w Baranowiczach

Wielki podwójny program:
 1) Monumentalny dramat w 12 aktach **Królowa Wiktorja**
 2) Brawurowa komedia polska z królem humoru **Adolfem DYMSZĄ** p. t. **BOLEK I LOLEK**

Kupno i sprzedaż

DOM DREWNIANY na własnej ziemi z ogródkiem owocowym i studnią z powodu wyjazdu sprzedam bez pośrednika z wolnym mieszkaniem — ul. Chełmska 25.

PLACE do sprzedania. Zwierzyniecka Nr 37 m. 1

DOCHODOWY DOM murowany, piętrowy, z dużym placem i oficynami w śródmieściu róg Sawicz i zaul Augustański sprzedaje się. Dowiedzieć się w administracji domów przy ul. Wielkiej Nr 44 m. 9 w godz. od 13 do 15.

DOM w Wilnie, kupię. — Dochodowy w centrum, lub ładnej dzielnicy. Oferty właścicieli lub pośredników pod „Przstępnie” do Kurjera Wileńskiego, ul. Bisk. Bandurski 4.

BUDOWLANA działka ziemi w granicach miasteczka, przylegająca do toru kolejowego i rampy stacji Soły, o obszarze około 4,5 ha (w tym 3,5 ha lasu) — tania do sprzedania. Dowiedzieć się w Administracji pod „Działka ziemi”.

DOM Z PLACEM z powodu wyjazdu do sprzedania. Cena 12.000 zł. Majowa 10.

LETNISKA

MORSZYN, „PATRIA”. Pierwszorzędny, pełnokomfortowy pensjonat. Prospekty wysyła **Zofia Rajchłowa**, Sanok.

PENSIJONAT we dworze. Zdrowa miejscowość. Park, rzeka, kaplica. Stacja kolejowa, poczta, doktor, apteka na miejscu. Dobra kuchnia, na żądanie dieta. — **Zebrowska Zalesie** koło Smorgoni, Wilno, Tartaki 18—2.

LEKARZE

DOKTOR MED.

J. Piotrowicz-Jurczenkowa
 Ordynator Szpitala Sawicz. Choroby skórne, weneryczne i kobiece, ul. Wileńska Nr. 34, tel. 18-66. Przyjmuje od 5—7 wiecz.

DOKTOR MED.

J. Anforowicz-Szczepanowa
 choroby skórne, weneryczne, kobiece. Przyjmuje w go... 8—9. 12—1 i 4—7. Zamkowa 3 m. 9.

DOKTOR MEDYCYN

Cymbler

Choroby weneryczne, syfils, skórne i moczopłciowe ul. Mickiewicza 12 (róg Tatarskiej, tel. 15-64. Przyjmuje od 8—2 i 5—8.

DOKTOR

Wolfson

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe Wileńska 7, tel. 10 67. Przyjmuje od godz. 9—12 i 5—8 wiecz.

DOKTOR

M. Fejgenberg

UROLOG

Choroby nerek, pęcherza moczowego i męskich narządów płciowych. Wileńska 25, tel. 27-90. Ordynuje od 4—7.

AKUSZERKI

AKUSZERKA

Maria Laknerowa

przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1a—3. róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

PRACA

MŁODA KOBIETA poszukuje pracy do małej rodziny na pokojówkę, służącą. Prosta 21, mieszkanie Burnejko.

POTRZEBNY KUCHARZ do pensjonatu na lato. Zgłoszenia: niedziela, poniedziałek od 11 do 13. Tartaki 18—2.

POTRZEBNA praktykantka na wieś (głównie obora). Zgłaszać się Mickiewicza 31 m. 4, tel. 20—87.

PRAKTYKANT(KA) skromnych wymagań do biura, poszukiwany(a). Tylko pisemne oferty — Jagiellońska 16 m. 9.

LOKALE

POKÓJ z wygodami do wynajęcia dla solidnego lokatora. Mickiewicza 22 m. 17.

LOKAL FABRYCZNY około 200 mtr. kw. p.on elektr., woda, kanaliz., do wynajęcia. Popławska 31, tel. 3-43.

BEZDZIETNE małżeństwo poszukuje 3-pokojowego mieszkania z wygodami, najchętniej w ogrodzie. Zgłoszenia do Administracji pod „Wygodne mieszkanie”.

RÓŻNE

CEGIELNIA połowa do wydzierżawienia. Wyrób cegły i dachówki. Oferty: „Kurjer Wileński” oddział w Baranowiczach, Wileńska 11.

ZA 5 ZŁ. FUTRO przechowujemy przez całe lato. Zaś futra powierzone nam obecnie do naprawy przechowujemy bezpłatnie. Przeróbka może być zrobiona jesienią po ukazaniu się ostatnich żurnali.
 Skład futer **SWIRSKI**, Wilno Niemiecka 35, tel. 8-28.

Przeprowadzki

oraz fachowe pakowanie mebli załatwia **Ekspedycja Miejska i Międzymiastowa** Wilno, Zawalna 16 m. 1 — tel. 23-32 i 9-87. Warunki dogodne.

MOTOCYKLE James, bezkonkurencyjne 100-ka dwuosobowa. Najdłuższe rozstawienie osi kół, największy komfort. Bez prawa jazdy i podatku drogowego. Warunki najdogodniejsze. Zwrot podatku skarbowego 20%. Dom Techniczno-Handlowy Leon Leszczyński, Warszawa, Trębacka 10. Oddział w Łodzi. Piotrkowska 175.

MOTOCYKLIST, wykorzystajcie okazję! Zwracamy koszty przejazdu do Warszawy, Motocykle Ariel, BSA, Velocette. Modele 1938. Popularny model 250 cc. Zwrot podatku 20%. Warunki najdogodniejsze. Ceny nie podwyższone. Największy skład części zamiennej i akcesoriów motocyklowych. Dom Techniczno-Handlowy Leon Leszczyński, Warszawa, Trębacka 10, Oddział w Łodzi. Piotrkowska 175.

RESTAURACJA POD „DZIEWIĄTKĄ” Tatarska Nr 9. Gorące i zimne zakąski oraz dania a la carte. Wina, wódki monop. i gatunkowe, przeróżne likiery, piwo. Gabinety, szachy. „Sobótki” w dużej sali dla zamawiających stowarzyszeń i organizacji. Lody, napoje chłodzące, mleko oraz ciasta i cukry.

Kupuj NASIONA tylko w **Centrali Zaopatrzeń Ogrodniczych** Wilno, Zawalna 28, tel. 21-48